

SISUKORD

SISUKORD	2
EESSÕNA 4	
1 RUUMILISE ARENGU PÕHIMÕTTED 2015	5
1.1 ASENDIST TULENEVAD ARENGUVÕIMALUSED.....	5
1.2 RAHVASTIK JA ASUSTUSJAOTUS.....	6
1.2.1 <i>Asustus ja asulate omavahelised suhted</i>	6
1.2.2 <i>Rahvaarvu prognoos</i>	8
2 MAA-ALADE JA VEE-ALADE EHTAMIS- JA KASUTAMISTINGIMUSED	10
2.1 MAAKASUTUSE MÄÄRAMINE	11
2.2 ÜLDISTE EHTUSTINGIMUSTE MÄÄRAMINE.....	16
2.3 KOMPAKTSE ASUSTUSEGA ALAD JA NENDE EHTUSTINGIMUSED.....	18
2.3.1 <i>Viru-Nigula küla</i>	18
2.3.2 <i>Kaliküla suvilate piirkond</i>	19
2.4 DETAILPLANEERINGU KOHUSTUSEGA ALAD JA JUHUD	19
2.5 PIIRETELE ESITATAVAD NÕUDED	19
2.6 ELAMUALAD	20
2.6.1 <i>Maakasutus- ja ehitustingimuse erisused reserveeritud elamualadele</i>	20
2.7 ÜLDKASUTATAVAD ALAD.....	23
2.8 SEGAAHOONESTUSEGA ALAD.....	23
2.9 PUHKEALAD.....	24
2.10 VEEALAD.....	25
2.11 TOOTMISALAD	25
2.12 MAATULUNDUSALAD.....	28
2.13 VÄÄRTUSLIKUD ALAD.....	28
2.13.1 <i>Väärtuslikud põllumaad</i>	29
2.13.2 <i>Väärtuslikud maastikud ja miljööväärtusega alad</i>	29
2.13.3 <i>Roheline võrgustik</i>	32
2.14 TEHNILINE INFRASTRUKTUUR	33
2.15 AVALIKULT KASUTATAVAD TEED.....	35
2.16 MAA-ALADE TAOTLEMINE MUNITSIPAALOMANDISSE.....	36
3 KEHTIVAD PIIRANGUD	38
3.1 RIIKLIKU KAITSE ALL OLEVA MÄLESTISE KAITSEVÕÖND.....	38
3.2 RIIKLIKU KAITSE ALL OLEVATE LOODUSOBJEKTIDE PIIRANGUD	39
3.3 NATURA 2000 VÕRGUSTIK.....	43
3.4 VEEKAITSEVÕÖND JA VEEKOGU EHITUSKEELUALA.....	44
3.5 TEEMAA PIIRID.....	47
3.6 RAUDTEE KAITSEVÕÖND.....	49
3.7 LIINIKORIDORID KINNISASJAL.....	49
3.8 TELEKOMMUNIKATSIOONI LIINIRAJATISE KAITSEVÕÖND.....	50
3.9 ELEKTRIPAIGALDISE KAITSEVÕÖND.....	51
3.10 SURVESEADME KAITSEVÕÖND	52

3.11	KANALISATSIOONIEHITISTE VEEKAITSENÕUDED JA PUMPLATE KUJAD	54
3.12	PUURKAEVUDE SANITAARKAITSEVÕOND.....	57
3.13	PÕHJA- JA PINNAVEE KAITSE PÕLLUMAJANDUSLIKEST REOSTUSALLIKATEST PÄRINEVA REOSTUSE EEST	58
3.14	MAAPARANDUSSÜSTEEMIDEGA SEOTUD NÕUDED	59
3.15	VÄLISÕHU SAASTEKAITSE.....	62
3.16	JÄÄTMEKÄITLUS	66
3.17	TULEOHUTUSNÕUDED.....	67
3.18	MAAVARADE KASUTAMINE	68
4	PLANEERINGUTE KOOSTAMISE VAJADUS.....	70
4.1	ÜLDPLANEERINGUTE KOOSTAMISE VAJADUS.....	70
4.2	DETAILPLANEERINGUTE KOOSTAMISE VAJADUS JA JÄRJEKORD. KEHTIMA JÄÄVAD DETAILPLANEERINGUD.....	70
5	ETTEPANEKUD KEHTESTATUD MAAKONNAPLANEERINGU MUUTMISEKS	71
5.1	ETTEPANEK VIRU-NIGULA KÜLA ALEVIKUKS MUUTMISEKS	71
5.2	ETTEPANEK ROHEVÕRGUSTIKU TÄPSUSTAMISEKS	71
6	ETTEPANEK EHTUSKEELUVÕONDI TÄPSUSTAMISEKS	71
7	KASUTATUD KIRJANDUS.....	72

LISAD

LISA 1. VIRU-NIGULA VALLA MUINSUSKAITSEALUSTE MÄLESTISTE NIMEKIRI

LISA 2. KAITSEALUSTE LOODUSE ÜKSIKOBJEKTIDE KAITSE-EESKIRJAD

LISA 3. ROHELISE VÕRGUSTIKU METOODIKA JA ROHEVÕRGUSTIKU ALADEL LUBATUD
TEGEVUSED

LISA 4. RIIGIMAANTEEDE LOETELU

LISA 5. VIRU-NIGULA VALLA REOVEEKOGUMISALAD

KAARDID

ÜLDPLANEERINGU KAART ..... M 1:20 000

VIRU-NIGULA VALLA ROHEVÕRGUSTIK ..... M 1:40 000

EESSÕNA

Käesolev planeering algatati Viru-Nigula Vallavolikogu määrusega nr 17, 22. septembril 2005. a.

Koos planeeringu koostamisega viidi läbi ka strateegilise keskkonnamõju hindamine, mille aruanne on üldplaneeringu koosseisuline dokument.

Planeeringu koostamisel konsulteeris valda AS Entec. Kehtestatud üldplaneering on aluseks detailplaneeringute koostamisele ja ehitus- ning maakorraldusele valla territooriumil.

Üldplaneeringu koostamisega tegeles töögrupp koosseisus:

Valdeko Palginõmm	AS Entec planeerija, projekti juht;
Kerttu Kõll	AS Entec maastikuarhitekt-planeerija;
Merike Laas	AS Entec tehnik-arhitekt;
Raivo Heinmets	Viru-Nigula vallavanem (-2007);
Ene Ehrenpreis	Viru-Nigula valla arendusspetsialist.

AS Entec tänab kõiki, kes on oma igapäevaste tegemiste kõrvalt leidnud aega ja energiat võtta osa avalikest aruteludest, planeeringualastest nõupidamistest.

1 RUUMILISE ARENGU PÕHIMÕTTED 2015

Arengustrateegiaga on paika pandud territoriaal-majandusliku arengu põhisuunad Viru-Nigula valla haldusalas kooskõlas Viru-Nigula valla arengukavaga aastateks 2004-2007 (2004).

Kooskõlas Lääne-Viru maakonna strateegiliste eesmärkidega “majanduslikult mitmekülgsest arenev regioon; kultuuripärandit hoidev ja arendav maakond” on:

Viru-Nigula vald hea koht elamiseks.

Viru-Nigula vallas on puhas ja turvaline elukeskkond, võimalused konkurentsivõimelise hariduse omandamiseks ja mitmekülgeks vaba aja veetmiseks, heal tasemel sotsiaalvaldkonna teenused ja arstiabi ning korras teed ja elanike vajadustele vastav bussühendus. Majandustegevus on mitmekülgne, välja on arendatud Mahu väikesadam ja rannapiirkond. Üha vähem noori lahkub vallast ning elanikkond kasvab ka mujalt saabunud elukeskkonda väärtustavate inimeste arvel.

Viru-Nigula valla strateegiline eesmärk on saada atraktiivseks elamise piirkonnaks. Eesmärgiks on elanikkonna arvu suurendamine selleks vastavate tingimuste loomisega. Selle saavutamiseks on seatud järgmised kolm eesmärki:

- kogu valla territooriumil infrastruktuuri- ja kommunikatsioonivõrkude välja arendamine ning teenuste kättesaadavaks tegemine;
- konkurentsivõimelise hariduse pakkumine, mitmekesise kultuurielu korraldamine ning sotsiaalabivõrgu tõhus toimimine;
- elanikkonna kasvu soodustamine. Ettevõtluse arendamine ning majandustegevuse mitmekülsemaks muutmine. Turismisektori edendamine.

1.1 Asendist tulenevad arenguvõimalused

Viru-Nigula valla füüsilis-geograafiline asend on soodne. Valda läbib Tallinn-Narva põhimaantee (E 20), mis kuulub rahvusvahelisse Trans European Network Transport (TEN-T) teedevõrgustikku ja moodustab osa Via Virooniast, praegu tähtsaimast Eestit läbivast Venemaa ja Lääne-Euroopa vahelisest transpordikoridorist. Valda läbib Rakvere-Kunda kaubaraudtee. Tallinn-Narva raudtee jääb vallapiirist 3 km lõunasse.

Viru-Nigula vald on Lääne-Viru maakonna kõige idapoolsem vald – Viru-Nigula vallast ida pool asub Ida-Viru maakond, mis vastavalt Ida-Viru arengustrateegiale 2005-2013 (2005) on suurima potentsiaaliga tööstuspiirkond Eestis.

Viru-Nigula vald paikneb rõngasvallana ümber Kunda linna. Lähtudes Lääne-Viru maakonnaplaneeringust 2010+ jääb vald areneva Kunda linna – tagamaale, mis loob võimalused nii ettevõtluse arendamiseks kui ka valla elanikkonna kasvuks.

Soodsaks teguriks on ka paiknemine Soome lahe kaldal, mis loob võimalused turismi jm liiki ettevõtluse arendamiseks (sh meretransport) kui ka elamu- ja maakodude piirkonna väljakujundamiseks.

Hea ühendus linnadega on eelduseks igapäevasele pendelmigratsioonile. Vaid hea transpordiühenduse olemasolul saavad valla elanikud käia tööl vallast väljaspool ja vastupidi (see parandab tööturu mitmekesistamise läbi olukorda tööturul), mis on oluliseks aspektiks valla elanikkonna püsimaajäämisel ja edasisel kasvamisel.

Olemasolev teedevõrk vallas on piisava tihedusega, esmatähtsaks tuleb pidada kohalike teede seisukorra ja sõidetavuse parandamist. Teede kvaliteeti on vaja parandada ka selleks, et turist ja puhkaja külastaks valda ega pööraks halbade teeolude tõttu tagasi.

1.2 Rahvastik ja asustusjaotus

Rahvaarvult on Viru-Nigula vald üks Lääne-Virumaa väiksemaid. Valla andmetel elab Viru-Nigula vallas 1418 elanikku (2006). Elanike arv vallas on vähenenud (tabel 1 ja tabel 2, lk 6-7). Neljandik valla elanikest on koondunud elama valla keskusesse - Viru-Nigula külasse.

Vallas elavaist 1418 elanikust on mehi 719 ja naisi 699 (seisuga juuni 2006).

Tabel 1. Rahvaarv Viru-Nigula vallas aastatel 1989-2007

Aasta	01.01.1989	01.01.1993	01.01.1996	01.01.1999	01.01.2000	01.01.2001	01.01.2002	01.01.2004	01.01.2005	01.01.2006	01.01.2007
Elanikke	1442	1441	1504	1560	1553	1529	1507	1481	1453	1418	1388

*Viru-Nigula Vallavalitsus.

1.2.1 Asustus ja asulate omavahelised suhted

Asustus vallas on ebahütlane ja koondunud eelkõige suuremate liiklusteede lähedusse. Rahvastiku tiheduselt on Viru-Nigula vald üks hõredamalt asustatud alasid Lääne-Virumaal – 6 inimest km² (Lääne-Virumaal keskmine 10,7 inimest km²).

Tabel 2 *Rahvaarv külade kaupa*

Küla	01.01 1997	01.01 1999	01.01 2000	01.01 2001	01.01 2003	01.01 2004	01.01 2005	01.01 2007
Aasukalda	21	26	26	26	24	26	26	20
Iila	14	14	15	15	14	15	15	14
Kabeli	22	23	29	29	32	30	29	28
Kaliküla	22	15	10	10	8	11	8	8
Kanguristi	0	46	45	47	34	34	33	27
Kiviküla	0	8	7	7	7	7	7	7
Koila	0	66	66	63	65	68	66	65
Kunda	0	30	32	32	27	22	24	22
Kurna	104	28	25	24	22	26	25	24
Kutsala	49	46	47	45	47	47	46	40
Kuura	0	14	14	14	18	16	14	12
Letipea	48	21	16	20	22	22	22	16
Linnuse	54	58	61	60	63	59	56	52
Mahu	49	47	46	45	42	36	35	34
Malla	90	75	70	69	72	66	69	67
Marinu	0	9	9	9	10	10	8	8
Metsavälja	0	22	21	20	18	17	20	21
Nugeri	0	6	9	8	8	8	8	8
Ojaküla	100	106	102	103	90	91	89	92
Paasküla	10	15	14	14	13	19	14	14
Pada	89	67	69	71	66	67	66	67
Pada-Aruküla	0	23	24	21	28	27	26	17
Pikaristi	59	33	35	30	30	31	29	25
Pärna	0	12	12	11	12	12	10	8
Samma	31	32	33	35	37	40	39	32
Selja	70	73	81	85	78	69	65	66
Siberi	50	25	23	22	21	29	26	22
Simunamäe	0	24	28	25	20	19	19	19
Toomika	24	9	7	7	8	8	7	8
Tüükri	26	25	26	25	37	37	35	36
Unukse	72	56	57	50	40	38	39	36
Varudi	0	25	25	24	26	28	26	22
Vasta	102	50	49	57	54	52	53	55
Viru-Nigula	378	395	381	368	359	359	361	362
Võrkla	38	36	39	38	37	36	37	34

*Viru-Nigula Vallavalitsus.

Valla territoorium jaotub 35 külaks, mis põhinevad 1974-77. a haldusreformi ja külade ühendamisel moodustatud jaotusele. Valla administratiivseks ja kultuurielu keskuseks on Viru-Nigula küla.

Valla asustus moodustab hierarhilise süsteemi (tabel 3). Külade I-II tasandi tõmbekeskusteks on kujunenud Viru-Nigula küla ja Kunda linn. III tasandi keskus on Viru-Nigula valla jaoks maakonna keskus – Rakvere linn.

Tabel 3. Tõmbekeskused

III tasandi tõmbekeskus	II tasandi tõmbekeskus	I tasandi tõmbekeskus
RAKVERE	VIRU-NIGULA KUNDA	
Põhiline iseloomustaja on lähedus vallale ja seetõttu on kätte saadavad kõik teenused. Gümnaasiumi-keskkooli olemasolu, pakutavate teenuste arv on mitmekesisem	Põhikool, kauplused, rahvamaja, sidejaoskond, spordirajatised	

1.2.2 Rahvaarvu prognoos

Lääne-Viru maakonna rahvaarv kasvas nõukogude aja lõpuni, kuid 1990. aastate lõpul vähenes märkimisväärselt – 15% (Tammaru, 2004). 2000. a oli Lääne-Virumaa rahvaarv märkimisväärselt väiksem kui 1970. a. Rahvaarvu muutus sõltub nii sündide ja surmade vahekorrasst ehk loomulikust iibest kui ka saabujate ja lahkujate vahest ehk rändesaldost. 1990. aastatel vähenes rahvaarv nii negatiivse loomuliku iibe kui ka väljarände tõttu. Lääne-Virumaal oli rahvaarvu vähenemise peamiseks põhjuseks väljaränne teistesse riikidesse (Tammaru, 2004).

Elanike arv külades ulatub 7-st 361-ni (tabel 2, lk 7). Viru-Nigula valla külades on rahvaarv püsinud üldjoontes samal tasemel või tasandavad väikesed kõikumised vastastikku lõpptulemuse ära. Siinjuures saab märkida, et valla stabiilse elanikkonnaga külades tõenäoliselt enam elanike arv ei vähene. Saavutatud on tase, kus kõik, kes lahkuda soovinud, on lahkunud ja elanike arvu mõjutab otseselt sündimus ja suremus.

Seniste rahvastikuarengute jätkudes jätkub Lääne-Virumaa rahvaarvu vähenemine ka aastatel 2006-2010. Lääne-Virumaa väikekeskuste rahvaarvu vähenemine jääb 5% piiresse (Tammaru, 2004).

Samas võimaldavad atraktiivne maastik ja piirkonna head infrastruktuurid oskusliku tegutsemise juures valla elanikkonna kasvu. Võib arvata, et lisaks Kunda linna lähitagamaale suundub edasine rahvaarvu kasv looduskaunitele rannikualadele, samuti piirkondadesse, mis on paremini varustatud teenindussfääriga. Suvilate ümberehitus võimaldab soetada oma kodu aga odavamalt, kui uut elamut ehitades, mistõttu on oluline anda hinnang ka nende ümberehitusega kaasneva võivale potentsiaalsele elanike juurdekasvule.

Tööealiste inimeste arv püsib lähima 10-15 aasta jooksul suhteliselt stabiilsena. Kriitilisem periood algab peale 2015. a, kui tööturule hakkab jõudma väikesearvuline 1990-ndatel aastatel sündinud põlvkond, pensioniikka jõuab aga suhteliselt rohkearvuline 40...50-aastaste põlvkond.

Rahvastiku vananemist näitavad aga ka kõik teised prognoosivariandid, mis tähendab seda, et isegi Eesti kõige atraktiivsemas piirkonnas ei ole pääsu rahvastiku vananemisega seotud küsimustega tegelemisest (Tamm-aru, 2001).

Siinkohal tuleb tähelepanu pöörata väga suurele meeste ja naiste eluea erisusele Eestis, mis tähendab, et hakkab suurenema just üksikute naispensionäride arv, millega peab edaspidi arvestama. Näiteks võib välja tuua selle, et pensioniealised naised sõltuvad ühistranspordist palju enam kui teised rahvastikurühmad.

2 MAA-ALADE JA VEE-ALADE EHTAMIS- JA KASUTAMISTINGIMUSED

Vastavalt *planeerimisseadusele* on üldplaneeringu peamine eesmärk planeeritava territooriumi arengu põhisuundade ja tingimuste määramine ning aluste ettevalmistamine detailplaneeringute koostamiseks, seega pöörati peamine tähelepanu ennekõike maakasutuse ja ehitamisega seonduda võivate küsimuste lahendamisele.

Käesoleva planeeringuga on võetud kasutusele mõiste “maa reserveerimine”.

Maa reserveerimise all mõistetakse seda, et planeeringuga on maa-ala reserveeritud muuks maakasutamise eesmärgiks, kui seda on praegune maakasutamise sihtotstarve. See aga ei tähenda selle maa-ala terviklikku ega automaatset teise eesmärgiga kasutusele võttu vaid seda, et antud ala oleks võimalik tulevikus, sellekohase vajaduse ja soovi tekkimisel, reserveeritud otstarbel kasutada (planeeringu järgimine on kohustuslik arendustegevuse korral). Näiteks maade reserveerimine elamualaks või mõnel teisel eesmärgil.

Mingiks otstarbeks reserveeritud alal saab maaomanik maad edasi kasutada selle praegusel sihtotstarbel seni, kuni ta seda soovib. Reserveeritud otstarbel maa kasutusele võtmiseks tuleb maaomanikul maa uueks otstarbeks kasutusele võtta läbi detailplaneeringu või maakatastris toodud sihtotstarbe muudatuse. Näiteks, saab elamualana reserveeritud maale tellida detailplaneeringu ja seejärel ala kruntida ning krundid elamuehituseks edasi müüa.

Juhul, kui kehtestatud planeeringuga nähakse ette kinnisasja või selle osa kasutamine avalikul otstarbel, piiratakse oluliselt kinnisasja senist kasutamist või muudetakse senine kasutamine võimatuks on kohalik omavalitsus või riik kohustatud kinnisasja omaniku nõudel omandama olemasoleva kinnisasja või selle osa kohese ja õiglase tasu eest, kui õigusaktidega pole sätestatud teisiti.

Käesoleva üldplaneeringuga *väljaspool määratud ja reserveeritud aladel* (nõ valgetel aladel) sihtotstarbeid ei muudeta ega piirata ning sihtotstarvete määramine ja muutmine nendel aladel ei ole üldplaneeringu muutmise aluseks kui üldplaneeringuga pole määratud teisiti. Sihtotstarbe määramisel või muutmisel väljaspool detailplaneeringu kohustusega aladel lähtutakse *maakatastriseadusest* (RT I 1994, 74, 1324; 2001, 9, 41; 93, 565; 2002, 47, 297; 61, 375; 63, 387; 99, 579; 2003, 51, 355; 2006, 58, 439).

Maareformi ajal õigusvastaselt võõrandatud maa tagastamisel, maa ostueesõigusega erastamisel, vaba metsamaa ja põllumajandusmaa erastamisel ning maa riigi omandisse jätmisel määrab maa sihtotstarbe Viru-Nigula Vallavalitsus senise maakasutuse alusel.

Käesoleva planeeringuga on maa reserveerimiseks võetud kasutusele mõiste *põhisihtotstarve*.

Põhisihtotstarve on ala põhimõtteline kasutusviis, st kogu tegevus sellel alal on allutatud põhisihtotstarbest tulenevale eesmärgile, nt elamuala tähendab sellist ala, mille peamiseks maakasutuse viisiks on elamumaa ja sellega seonduvad kõrvalkasutusviisid nagu äri, liiklus, haljastus jne. Tootmisalal on peamiseks maakasutusviisiks tootmismaa ja sellega seonduvad kõrvalkasutusviisid nagu äri, transport, kaevandamine jne. Põhisihtotstarve hõlmab ka olemasolevat maakasutust, seega tagab järjepidevuse.

Kasutusvalade nimestik ehk põhisihtotstarbed on planeeringu aluseks olevate mõistete ja tähistuste süsteem (tabel 4). Loendi koostamisel on arvestatud üldplaneeringu tasemega ja ühildatavust seadustega, näiteks maa sihtotstarvetega (kaitsealune maa, maatulundusmaa, jne). Samuti ei pea planeeringuga määrama kõiki tabelis toodud põhisihtotstarbeid vaid valla seisukohast vajalikke.

Tabel 4. Kasutusvalade nimestik

Tähis	Põhisihtotstarve	Seletus
E1-E5	Elamuala	Elamute ehitamiseks ja neid teenindavate infrastruktuuride ehitamiseks ettenähtud maa-ala. Täpsustatud ehitustingimused on toodud ptk 2.6.
T1-T5	Tootmisala	Erinevat liiki tootmistevõudeks mõeldud ala: tööstuse, mäetööstuse, keskkonnaohutu tootmise, sadamate, põllumajandusliku tootmise jt tootmisehitiste ja neid teenindavate infrastruktuuride ehitamiseks ettenähtud maa-ala ning nendest tulenevad mõjualad. Täpsustatud tingimused on toodud ptk 2.11.
S	Segahoonestusala	Mitmekülgse tegevusega, peamiselt äri- ja väikeettevõtluse ehitiste ja neid teenindavate infrastruktuuride ehitamiseks ette nähtud maa-ala
P1-P3	Puhkeala	Erinevat liiki puhketegevusteks mõeldud ala: looduslikuna säilitatava, vaid puhkeala teenindavate rajatiste ehitamiseks ettenähtud maa-ala (nt laudteed, viidad, pingid, prügikastid jne). Suunatud puhkuse ja turismi teenindavate ehitiste ja infrastruktuuride ehitamiseks ettenähtud maa-ala
A	Üldkasutatav ala	Üldkasutatavate hoonete ja seda teenindavate infrastruktuuride ehitamiseks ettenähtud maa-ala ja muudeks mitte kasumit taotlevateks tegevusteks ettenähtud maa-ala

2.1 Maakasutuse määramine

Käesoleva planeeringuga nähakse ette maakasutuse sihtotstarbe liigid iga põhisihtotstarbe juurde (tabel 5) ja sätestatakse, et vastava põhisihtotstarbega alal ei või kõrvalkasutus ületada 40% kogu kaardil piiritletud ühe kasutusala mahust. Seega näiteks elamualal peab maakasutuse sihtotstarve – elamumaa olema 60% või enam. Alade täpsed piirid määratakse vaja-

dusel detailplaneeringuga. Maa-aladele on lubatud ala teenindavate katastriüksuste sihtotstarvete liikide paigutamine, kui selle maht jääb alla 5% (näiteks elamualadele tootmismaa sihtotstarve alajaamade rajamiseks või jäätmekäitlusmaa jäätmete kogumiskohtade paigutamiseks jne).

Tabel 5. Põhisihotstarbed

Katastriüksuste sihtotstarvete liigid	Alade põhisihotstarvete liigid												
	Elamuala	Elamuala	Elamuala	Tootmisala	Tootmisala	Tootmisala	Tootmisala	Tootmisala	Segahoonestusala	Puhkeala	Puhkeala	Puhkeala	Üldkasutatav ala
	E1, E2,	E3, E4,	E5	T1	T2	T3	T4	T5	S	P1	P2	P3	A
Väike-elamumaa	+	+	+						+				
Korrus-elamumaa			+						+				
Ärimaa	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		
Sotsiaalmaa									+				+
Üldmaa	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Mäetööstusmaa						+							
Tootmismaa				+	+	+	+	+	+				

Katastriüksuste sihtotstarvete liigid	Alade põhisihotstarvete liigid												
	Elamuala	Elamuala	Elamuala	Tootmisala	Tootmisala	Tootmisala	Tootmisala	Tootmisala	Segahoonestusala	Puhkeala	Puhkeala	Puhkeala	Üldkasutatav ala
	E1, E2,	E3, E4,	E5	T1	T2	T3	T4	T5	S	P1	P2	P3	A
Sadamate maa							+						
Põllumajanduslike tootmishoonete maa								+					
Transpordimaa	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Jäätmeoidla maa				+		+		+					
Kaitsealune maa	+									+		+	+
Maatulundusmaa	+	+			+			+		+	+	+	+

Detailplaneeringuga või ehitismäärusega võib täpsustada maakasutuse sihtotstarvete lubatud kasutuse mahte, mida võib väljendada protsentides, kuid ei saa määrata maakasutuse sihtotstarbe liiki (alaliiki), mida käesoleva üldplaneeringuga pole ette nähtud.

Vallavolikogu võib ehitismääruses sätestada üldplaneeringus toodud põhisihtotstarbe juurde lubatud ehitiste loendi võttes aluseks majandus- ja kommunikatsiooniministri määrusega kehtestatud *Ehitise kasutamise otstarvete loetelu*¹

---

¹ Majandus- ja kommunikatsiooniministri 26.11.2002. a määrus nr 10 *Ehitise kasutamise otstarvete loetelu*

2.2 Üldiste ehitustingimuste määramine

Maa-alade ehitustingimused Viru-Nigula vallas kehtestatakse käesoleva üldplaneeringu ja Viru-Nigula valla ehitusmäärusega. Ehitusmäärusega ei saa vähendada ega kehtetuks tunnistada üldplaneeringuga kehtestatud ehituspiiranguid. Loodusvarade säästliku kasutamise, terve elukeskkonna tagamise, keskkonnaprobleemide ennetamise, väärtuslike põllumaade, loodus- ja kultuurmaastike ning roheline võrgustiku säilitamiseks võib kehtestada täiendavaid ehituspiiranguid eraldi teemaplaneeringu või osaüldplaneeringuga.

ÜLDISED EHITUSTINGIMUSED

- Ühel maaüksusel võib paikneda maksimaalselt üks eluhoone;
- Maaüksusele elamumaa sihtotstarbe määramisel väljaspool elamuala on selle minimaalseks lubatud pindalaks 1,5 ha, millele antakse ehitusõigus.
- Uute hoonete ehitamine ei ole lubatud lähemale kui 5 m maaüksuse piirist.
- Elamu sihtotstarbega maaüksuse täisehituse protsent ei või olla üle 50% kinnistu pindalast.
- Elamuehituses peab jääma põhiliseks ühepereelamute ehitamine.
- Uute korterelamute ehitamiseks maid reserveeritud pole. Olemasolevaid korterelamuid on otstarbekas ekspuuteerida seni, kuni nende tehniline seisukord tagab hoonestuse säilimise ilma mahukate remonditöödeta ja on enam-vähem aja nõudeid rahuldav ning uute elamute rajamine püsib vanade säilitamisest kulukam.
- Elamualade kohta detailplaneeringute koostamisel on soovitatav kavandada avalikke haljasalaseid koos mänguväljakute ja spordiplatsidega.
- Vald pooldab vanade talukohtade taaskasutusele võtmist maaomanike poolt.
- Olemasolevate puithoonete rekonstrueerimise puhul Viru-Nigula vallas ei ole soovitatav kasutada plastikaknaid, plastikuksi ja plastikvoodreid. Samuti pole soovitatav neid kasutada paekivist hoonete puhul.
- Hoonete puhul, mis on ehitatud enne 1945. a ei soovitata muuta aknaraamide laiust ja impostide jaotust.
- Uute juurdepääsude rajamisel tuleb valida võimalikult vähem looduslikku keskkonda häiriv asukoht.
- Hoonete rajamisel maanteed lähedusse, tuleb juurdepääsuteede rajamine kooskõlastada tee valdajaga.
- Uute hoonete ehitamisel ajaloolise struktuuriga küladesse, tuleb olemasolevat külatüüpi säilitada. Uued hooned tuleb ehitada väljakujunenud ehitusjoonele arvestades olemasolevat õuestruktuuri.
- Ehitamisel tuleb arvestada loodusliku ümbrusega. Vältida tuleb suuremaid pinnavormide muutmisi juurdepääsu teede või hoonete paigutamiseks nõlvadele. Maastiku struktuur peab olema hoonete ja rajatiste paigutuse aluseks.
- Ehitiste paigutamisel tuleb lisaks lähiümbrusele arvestada kogu vaateväljaga. Uute hoonete ehitusprojektide koostamisel tuleb arvestada olemasolevate hoonete kaugvaadete koridoridega (merevaated, vaated loodusobjektidele või väärtuslikele maastikele, vaated mälestistele). Projektis tuleb kajastada, kas projekteeritav hoone võib varjata naaberhoonetes või kaugemal olevatest hoonetest avanevaid vaateid. Vaate varjamisel tuleb skeemil või plaanil kajastada, milliste hoonete vaateid varjatakse ja võimalusel lisada fotod vaadetest, mida naabruses olevate majade omanikud soovivad säilitada.
- Ehitise püstitamisel tuleb silmas pidada, et selle juurde rajatavad kommunikatsioonid (teed, elektriliinid jt) oleksid võimalikult lühemad ja ei muudaks puhkemaastiku väärtust.

ÜLDISED E HITUSTINGIMUSED

- Maaüksuse pinna kõrguse muutmine, juhul kui sellega kaasneb sadevete režiimi muutumine, võib toimuda valla kirjaliku kooskõlastuse alusel.
- Maaüksuse pinna tõstmiseks naaberkrundile lähemal kui 5 m ja üle 0,5 m võrreldes naabermaaüksusega tuleb koostada vertikaalplaneerimise projekt, mis tuleb piirinaabritega kooskõlastada enne vallalt kirjaliku nõusoleku küsimist.
-

Täpsemad ehitustingimused reserveeritud aladele on toodud ptk 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12 ja 2.13.

2.3 Kompaktse asustusega alad ja nende ehitustingimused

Kehtiva Lääne-Viru maakonna planeeringuga pole tiheasustusega alasid Viru-Nigula vallas määratud.

Käesoleva üldplaneeringuga määratakse detailplaneeringu kohustusega kompaktse asustusega aladeks:

- ala Viru-Nigula külas;
- Kaliküla suvilate piirkond.

Kompaktse asustusega ala piir toodud üldplaneeringu kaardil.

Lisaks tehakse käesoleva üldplaneeringuga ettepanek määrata Viru-Nigula küla alevikuks.

Käesoleva üldplaneeringuga on eelistatud olemasolevate hoonestatud alade tihendamist ja laiendamist, et soosida kompaktse struktuuriga elamupiirkondade teket väljakujunenud infrastruktuuri baasil.

EHITUSTINGIMUSED

- Uute hoonete ehitamise puhul saab määravaks just nende maht ja materjalikasutus. Tuleb vältida silmatorkavalt suuremaid maju kui on ümbruskonnas ja ka ehitusmaterjale, mis olemasoleva arhitektuuriga ei haaku.
- Juurdeehitised tuleks rajada hoone mahulist lahendust ja arhitektuurset algideed rikkumata.
- Soovitav on kompaktse asustusega aladele planeerida keskus - väljaku, pargi või "elava" tänava näol.

Kompaktse asustusega alad on oranži joonega piiritletud üldplaneeringu kaardil.

2.3.1 Viru-Nigula küla

Viru-Nigula valla administratiivseks keskuseks on Viru-Nigula küla. Neljandik valla elanikest on koondunud elama valla keskusesse - asulas elab 2005. aasta seisuga kokku 361 elanikku.

Viru-Nigula küla on struktuurilt suhteliselt kompaktne ja seal paiknevad vallamaja, kultuurimaja, lasteaed, raamatukogu jt kaubandus-teeninduslikud asutused (kauplused, sidejaoskond).

Hoonestuse edasisel arendamisel näeb käesolev üldplaneering ette asula struktuuri kompaktsemaks muutmise. Reserveeritud on maa-alasid ühiskondlike hoonete- ja elamuehituseks. Maakasutus- ja ehitustingimusi on täpsustatud ptk 2.6, 2.7, 2.8, 2.9 ja 2.11.

2.3.2 Kaliküla suvilate piirkond

Kalikülas asub monofunktsionaalne, tiheda struktuuriga suvilate piirkond, kus maaüksuse suurused on vahemikus 450...4700 m², domineerivad maaüksuse suurused on ca 800 m². Hoonestuse edasisel arendamisel tuleb lähtuda olemasoleva struktuuri säilitamisest. Seetõttu on käesoleva üldplaneeringuga määratud Kaliküla suvilate piirkond kompakitse asustusega alaks. Maakasutus- ja ehitustingimusi on täpsustatud ptk 2.6.

2.4 Detailplaneeringu kohustusega alad ja juhud

Käesoleva üldplaneeringuga on tehtud ettepanek määrata Viru-Nigula küla alevikuks, kus kompakitse asustusega ala piirides on detailplaneeringu koostamine kohustuslik.

Käesoleva üldplaneeringuga on detailplaneeringu kohustusega aladeks hajaasustuses määratud:

- kompakitse asustusega alad Kalikülas;
- alad Kaliküla suvilate piirkonna laiendamisel kuni Põdruse-Pada maanteeeni.

Detailplaneeringu koostamine on kohustuslik ranna ja kalda piiranguvööndis kinnistute jagamise korral.

Lisaks on detailplaneeringu koostamine kohustuslik tootmisobjektide rajamiseks, mille tootmistehnoloogia vajab insenerlikke meetmeid keskkonnaloatingimuste täitmiseks.

Kui vastavalt planeerimisseadusele uue hoone ehitamine detailplaneeringu koostamise kohustust kaasa ei too, on omavalitsusel kohustus iga kord otsustada reserveeritud elamualadel E1, E2 ja E5 detailplaneeringu ja keskkonna mõjude strateegilise hindamise koostamise vajadus (vt ptk 2.6). Reserveeritud elamualal E2 paikneva maatulundusmaa katastri sihtotstarbe muutmine ranna- ja kalda piiranguvööndis toimub ainult läbi detailplaneeringu koostamise.

Detailplaneering koostatakse üldjuhul üldplaneeringuga kavandatu elluviimiseks, kuid sellega võib taotleda ka üldplaneeringu muutmist põhjendatud vajadusel.

Detailplaneeringu koostamine ja menetlemine toimub Viru-Nigula valla ehitusmääruses sätestatud korras.

2.5 Piiretele esitatavad nõuded

Maaüksuse (krundi) tänava, avaliku väljaku või haljasala poolsesse äärde ei või rajada läbipaistmatuid plankpiirdeid ning piirdeid mille kõrgus on rohkem kui 1,2 m.

Piiret on keelatud rajada väljapoole maaüksuse piiri ja Viru-Nigula külas paiknevate korterelamute ümber, v.a juhul, kui see määratakse detailplaneeringuga.

Metsasematel aladel täies ulatuses mööda maaüksuse piire piirdeaedu rajada pole soovitatav, vajadusel võib piirdeaiaid rajada vaid ümber õueala.

Keelatud on piiretega sulgeda juurdepääse ranna- ja kaldaaladele ning avalikele puhkealadele.

Puitaedade rajamisel tuleks eelistada lihtsaid konstruktsioone, mida ümbruskonnas ennegi kasutatud. Soovitatav on rajada lihtsaid kihelkonnas ajalooliselt kasutatud puitpiirete tüüpe.

2.6 Elamualad

Elamualade reserveerimisel on arvestatud olemasolevate elamupiirkondade laiendamise võimalustega, infrastruktuuri paiknemise ning sotsiaalse infrastruktuuri ja teenindusasutuste paiknemise ja kättesaadavusega.

Lisaks on arvestatud valla arengukavas püstitatud eesmärgiga muuta Viru-Nigula vald atraktiivseks elamise piirkonnaks ja suurendada valla elanikkonda.

Saavutamaks parimat võimalikku otsust on kaalutletud elamuehituspiirkondade asutamiseks sobivate kohtade eeliseid ja puudusi. Nende optimaalse ja aktsepteeritava vahekorra puhul ongi ala kasutatavaks loetud ning elamuehituseks sobiliku alana reserveeritud.

Et erinevatel aegadel kujunenud elamualadel oleks võimalik säilitada olemasolevat struktuuri ja ehitada olemasolevasse miljöösse sobivate mahtudega uut hoonestust, on käesolevas üldplaneeringus reserveeritud elamualad diferentseeritud ja toodud maakasutus- ja ehitustingimused.

2.6.1 Maakasutus- ja ehitustingimuse erisused reserveeritud elamualadele

Käesoleva üldplaneeringuga sätestatakse reserveeritud elamualadele erinevad maakasutus- ja ehitustingimused arvestades valla maastike omapära ja külade väljakujunenud struktuuriga. Perspektiivsetele elamualadele on toodud erinevad tingimused arvestades näiteks nende paiknemist kaitsealadel, väärtuslikel maastikel, metsa-aladel, vaatelise tähtsusega avalikult teede ääres jne. Arvestatud on ka valla erinevates küldes välja kujunenud ehitustavadega.

E1 elamuala maakasutus- ja ehitustingimused:

- Minimaalne maaüksuse suurus, millele antakse ehitusõigus on 2 ha.
- Maaüksuse lubatud maksimaalne täisehitusprotsent on 2%.
- Hoonete maksimaalne lubatud kõrgus on 8,5 m.
- Ehitamisel tuleb eelistada vanu talukohti ja ehitada on lubatud vaid ühepere-elamuid.

- Kui vastavalt planeerimisseadusele uue hoone ehitamine detailplaneeringu koostamise kohustust kaasa ei too, on omavalitsusel kohustus iga kord otsustada detailplaneeringu ja keskkonna mõjude strateegilise hindamise koostamise vajadus.
- Maaüksuste jagamisel on maaüksuse minimaalne laius 50 m ja uue hoone (uute hoonete) ehitamisel ei tohi kahe eluhoone vaheline kaugus olla väiksem kui 40 m, kui naabrid ei lepi omavahel kokku teisiti.

Elamualade arendamiseks on reserveeritud maid elamuala põhisihotstarbega E1 järgmiselt:

- maa-ala Kabeli külas;
- maa-ala Pada külas;
- maa-alad Linnuse külas.

E2 elamuala maakasutus- ja ehitustingimused:

- Minimaalne maaüksuse suurus, millele antakse ehitusõigus on 1 ha.
- Maaüksuse lubatud maksimaalne täisehitusprotsent on 4%.
- Hoonete maksimaalne lubatud kõrgus on 8,5 m.
- Kui vastavalt planeerimisseadusele uue hoone ehitamine detailplaneeringu koostamise kohustust kaasa ei too, on omavalitsusel kohustus iga kord otsustada detailplaneeringu ja keskkonna mõjude strateegilise hindamise koostamise vajadus.
- Maaüksuste jagamisel on maaüksuse minimaalne laius 50 m ja uue hoone (uute hoonete) ehitamisel ei tohi kahe eluhoone vaheline kaugus olla väiksem kui 40 m, kui naabrid ei lepi omavahel kokku teisiti.
- Käsitletaval alal ranna ja kalda piiranguvööndis paikneva maatulundusmaa katastri sihotstarbe muutmine toimub ainult läbi detailplaneeringu koostamise.

Elamualade arendamiseks on reserveeritud maid elamuala põhisihotstarbega E2 järgmiselt :

- maa-alad Letipea külas;
- maa-alad Mahu külas;
- maa-ala Simunamäe külas;
- maa-ala Linnuse külas;
- maa-alad Ojakülas.

Elamuala E3 maakasutus- ja ehitustingimused:

- Minimaalne maaüksuse suurus, millele antakse ehitusõigus on 1 ha.
- Maaüksuse lubatud maksimaalne täisehitusprotsent on 4%.
- Maaüksuste jagamisel on maaüksuse minimaalne laius 50 m ja uue hoone (uute hoonete) ehitamisel ei tohi kahe eluhoone vaheline kaugus olla väiksem kui 40 m, kui naabrid ei lepi omavahel kokku teisiti.

Elamualade arendamiseks on reserveeritud maid elamuala põhisihotstarbega E3 järgmiselt:

- maa-alad Ojakülas;
- maa-alad Kabeli külas;
- maa-alad Linnuse külas;
- maa-alad Kunda külas;
- maa-alad Siberi külas;
- maa-ala Kurna külas;
- maa-ala Unukse külas.

E4 elamuala maakasutus- ja ehitustingimused:

- Minimaalne maaüksuse suurus, millele antakse ehitusõigus on 1 ha.
- Maaüksuse lubatud maksimaalne täisehitusprotsent on 4%.
- Maaüksuste jagamisel on maaüksuse minimaalne laius 100 m ja uue hoone (uute hoonete) ehitamisel ei tohi kahe eluhoone vaheline kaugus olla väiksem kui 80 m, kui naabrid ei lepi omavahel kokku teisiti.

Elamualade arendamiseks on reserveeritud maid elamuala põhisihotstarbega E4 järgmiselt:

- maa-alad Simunamäe külas;
- maa-alad Aasukalda külas;
- maa-alad Koila külas.

E5 elamuala maakasutus- ja ehitustingimused:

- Minimaalne maaüksuse suurus, millele antakse ehitusõigus on 3000 m².
- Kompaktse asustusega aladeks on määratud Viru-Nigula küla keskus ja Kaliküla keskus, kus on detailplaneeringu koostamine kohustuslik.
- Ülejäänud aladele kehtib tingimus, et kui vastavalt planeerimisseadusele uue hoone ehitamine detailplaneeringu koostamise kohustust kaasa ei too, on omavalitsusel kohustus iga kord otsustada detailplaneeringu ja keskkonna mõjude strateegilise hindamise koostamise vajadus kui käesoleva üldplaneeringuga pole sätestatud teisiti.
- Soovitav on elamualadele planeerida keskus kas väljaku, avaliku haljasala või "elava" külatänava näol.

Elamualade arendamiseks on reserveeritud maid elamuala põhisihotstarbega E5 järgmiselt:

- maa-alad Kalikülas;
- maa-alad Ojakülas ;
- maa-alad Mahu külas;
- maa-alad Unukse külas;
- maa-ala Kanguristi külas,
- maa-alad Vasta külas;
- maa-alad Koila külas;
- maa-alad Viru-Nigula külas ;
- maa-ala Nugeri külas;
- maa-ala Kutsala külas;
- maa-ala Kiviküla külas;
- maa-ala Pada-Arukülas.

Reserveeritud alad on kantud kollase värviga üldplaneeringu kaardile.

2.7 Üldkasutatavad alad

Viru-Nigula valla eesmärgiks on sotsiaalse infrastruktuuri arendamine vastavalt asustustihedusele ning tingimuste loomine elanikele vajalike sotsiaalteenuste ja turvatunde tagamiseks ühtses sotsiaalses ruumis.

Üldkasutatavate alade arendamiseks on käesoleva planeeringuga reserveeritud maid üldkasutatava ala põhisihtotstarbega A järgmiselt:

- kalmistu alune maa Võrkla külas;
- üldkasutatavatele hoonetele ja nende hoonete teenindamiseks vajalikud maa-alad Viru-Nigula külas ;
- kultuuri-, puhke ning spordiehitiste ja mänguväljakute alused ja seda teenindavad maa-alad Viru-Nigula külas;
- kultuuri-, puhke ning spordiehitiste ja mänguväljakute alune ja seda teenindav maa-ala Kutsala külas;
- kultuuri-, puhke ning spordiehitiste ja mänguväljakute alused ja seda teenindavad maa-alad Vasta külas;
- kultuuri-, puhke ning spordiehitiste ja mänguväljakute alune ja seda teenindav maa-ala Iila külas;
- kultuuri-puhke ja mänguväljakute maa-ala Kunda külas.

Reserveeritud alad on kantud oranži värviga üldplaneeringu kaardile.

2.8 Segahoonestusega alad

Arvestades olemasolevat olukorda, kus maa-ala on kasutusel mitmel otstarbel, mis on üksteisega lahutamatult põimunud või on sobilik analoogselt kasutamiseks, on otstarbekas mitte määrata kõrvalsihtotstarvete ranget suhet käesoleva üldplaneeringuga. Reserveeritud segahoonestusega aladel on lubatud äritegevus, elamine jt.

Käesoleva planeeringuga on segahoonestusega aladeks põhisihtotstarbega S reserveeritud maid järgmiselt:

- maa-alad Viru-Nigula külas;
- vana postimaja maa-ala Pikaristi külas.

Reserveeritud segahoonestusega alad on kantud roosa värviga üldplaneeringu kaardile.

2.9 Puhkealad

Puhkealadena käsitleb Viru-Nigula vald eelkõige Soome lahe äärseid rannaalasiid ja Padaoru alasiid, mida tuleb suure rekreatiivse väärtuse tõttu lugeda hinnaliseks looduslikuks ressursiks. Puhkealaks loetakse käesoleva üldplaneeringuga nii looduslikku kui rajatud haljastust sh parke, haljasalasiid, haljakuid, kallasradu, supelrandu.

Alade stiihiline kasutamine või ülekoormamine võivad kaasa tuua tagajärgi, mille tõttu nende alade väärtus mitte üksnes ei vähene, vaid võib muuta need pikaks ajaks kasutuskõlbmatuks. Arendustegevuse puhul kõikidel puhkealadel tuleb arvestada alade rekreatsioonitaluvusega ja vajadusel läbi viia sellekohaseid uuringuid.

Rannaaladel puhkemajanduse arendamine toimub vastavalt vajadustele ja võimaluse korral koostöös maaomanikega.

Reserveeritud puhkealad on kavandatud järgmiste piirangutega:

P1 – reserveeritud looduslikuna säilitatavate puhkealade maakasutus- ja ehitustingimused:

- Puhkealad on ette nähtud säilitada looduslikuna.
- Uute hoonete ehitamine on keelatud.
- Lubatud on ehitada puhkeala teenindavaid rajatise - viidad, laudteed, pingid, prügikastid, vaatlustornid jne ja kuni 20 m² suuruseid looduskeskkonda sobituvaid väikehooneid.
- Puhkealade arendamiseks on reserveeritud maid hoonete ehitamise õigusega puhkeala põhisihotstarbega P1 järgmiselt:
  - ranna-alad Mahu külas;
  - Linnamäe puhkepiirkond Pada jõe ja Tallinn-Narva põhimaantee (E 20) ääres Aasukalda külas;
  - maa-ala Ulvi laugasjärve ääres Samma külas.

P2 – reserveeritud hoonete ehitamise õigusega puhkealade maakasutus- ja ehitustingimused:

- Puhkealadele on lubatud ehitada uusi puhkeala teenindavaid hooneid.
- Puhkealale on lubatud kavandatud turismi teenindavate rajatiste ja infrastruktuuride rajamine.
- Puhkealade arendamiseks on reserveeritud maid hoonete ehitamise õigusega puhkeala põhisihotstarbega P2 järgmiselt:
  - puhkealad Mahu külas;
  - maa-ala Viru-Nigula küla keskses;
  - maa-alad Kunda jõe ääres Linnuse külas ;
  - maa-ala Pada külas;
  - maa-ala Selja külas;
  - maa-ala Vasta tiigi ümber, Vasta külas.

P3 – reserveeritud kaitsealal paiknevate puhkealade maakasutus- ja ehitustingimused:

- Uute hoonete ehitamine on keelatud.
  - Lubatud on ehitada puhkeala teenindavaid rajatisi - viidad, laudteed, pingid, prügikastid, vaatlustornid jne ja kuni 20 m² suuruseid looduskeskkonda sobituvaid väikehooneid.
  - Igasuguse puhketegevuse ja maakasutus- ja ehitustegavus puhul tuleb lähtuda kaitseala kaitse-eeskirjast.
- Puhkealade arendamiseks on reserveeritud maid hoonete ehitamise õiguseta puhkeala põhisihotstarbega P3 järgmiselt:
    - maa-alad Toolse looduskaitsealal Ojaküla külas;
    - maa-alad Letipea maastikukaitsealal Letipea külas;
    - maa-alad Pada maastikukaitsealal Samma külas;
    - maa-alad Mahu külas;
    - maa-alad Pada maastikukaitsealal Pada külas.

Reserveeritud puhkealad on kantud helerohelise värviga üldplaneeringu kaardile.

2.10 Veealad

Mereturism on muutumas järjest populaarsemaks. Jahituristide arvu perspektiivse arvu võimaliku suurenemise tõttu, on planeeritud arendada Mahu väikesadamat.

Avalikke supelrandu vallas ei ole. Supluskohti on kokku neli, millest kolm asuvad Mahu ja üks Letipea ranna-alal. Enamasti on siinsed rannad kivised ja pikalt madala veega. Supluskohtade edasine arendamine eeldab investeeringuid liivaranna tekitamise, riietuskabiinide jm inventari soetamise näol.

Käesoleva üldplaneeringuga reserveeritakse:

- Mahu ranna-alal supluskohtadele kahes lõigus vee-ala **200 m** laiusena;
- Mahu väikesadama juurde vee-ala kogu sadama-ala pikkuses **300 m** laiusena sadama akvatooriumi tarbeks.

2.11 Tootmisalad

Olemasolevale tööstusettevõttele laienemise võimaluse loomiseks ja uute ettevõtete rajamiseks on alade reserveerimisel olulisemaks faktoriks sobivus keskkonnaga ning ümbruskonna suhtes võimalikult väikse saastava efekti saavutamine, samuti nende alade sobilik paiknemine teede, raudtee, trasside ning elamupiirkondade suhtes.

Tootmise arendamisel tuleks esmalt kasutusse võtta endised tootmishooned, alles seejärel võtta kasutusele üldplaneeringuga reserveeritud tootmisalad.

Tootmisaladel on lubatud asutada igasuguseid tootmisettevõtteid kui käesoleva üldplaneeringuga pole määratud teisiti. Tootmisettevõtete laiendamisel ja uute tootmisettevõtete asutamisel tuleb kinni pidada reeglist, et laiendatav/raajatav ettevõtte peab tootmisalasse mahtuma koos temaga kaasneva piiranguvööndiga.

Arvestades olemasolevaid keskkonnaohutu väiketööstuse, põllumajandus- tootmise asukohti ja paigutust vallas ning Viru-Nigula valla seisukohta, mitte arendada vallas keskkonnaohutlikku ettevõtlust, on käesoleva üldplaneeringuga reserveeritud järgmised tootmisalad.

Reserveeritud tootmisalad on kavandatud järgmiste piirangutega:

T1 - maakasutus- ja ehitustingimused:

Alad, kus on lubatud tootmine, mille tootmistehnoloogia vajab insenerlikke meetmeid keskkonnavaltingimuste täitmiseks.

Tootmisalade arendamiseks on reserveeritud maid tootmisala põhisihotstarbega T1 järgmiselt:

- maa-ala Vasta küla edelapiiril (tänap Flexa Eesti AS puidutööstus);
- maa-ala Unukse külas, Pada jõest lääne poolsele alal (Õlletehas).

T2 - reserveeritud tootmisalade maakasutus- ja ehitustingimused:

- Alad, kus on lubatud ainult keskkonnasõbralik tootmine ja seda teenindavate infrastruktuuride ehitamine. Need on, kus seal asuva/raajatava ettevõtte tootmistehnoloogia ei vaja insenerlikke meetmeid ettevõtte keskkonnavaltingimuste täitmiseks.

Tootmisalade arendamiseks on reserveeritud maid tootmisala põhisihotstarbega T2 järgmiselt:

- maa-alad Kunda linna piiri lähedal, Ojakülas;
- maa-ala Kunda linna piiri ääres, Linnuse külas;
- maa-alad Kunda linna piiri ääres, Malla külas;
- maa-ala Vasta külas;
- maa-ala Kutsala külas;
- maa-ala Aasukalda külas;
- maa-ala Koila külas;
- maa-ala Pada külas;
- maa-ala Tüükri külas;
- maa-alad Viru-Nigula külas.

T3 - reserveeritud alad maavarade kasutamiseks maakasutus- ja ehitustingimused:

Alad, kus on lubatud mäetööstusmaa ning ala teenindavate infrastruktuuride ehitamine.

Tootmisalade arendamiseks on reserveeritud maid tootmisala põhisihotstarbega T3 järgmiselt:

- Pärna endise karjääri maa-ala, kohalikust teest ida pool, Pärna külas;
- maa-ala Võle-Vainupe-Kunda teest ida pool, Ojakülas;
- maa-ala Siberi küla teest läänes, Siberi külas.

T4 - reserveeritud tootmisalade maakasutus- ja ehitustingimused:

Alad, kus on lubatud kohaliku sadama ja seda teenindavate infrastruktuuride ehitamine.

Tootmisalade arendamiseks on reserveeritud maa tootmisala põhisihotstarbega T4 järgmiselt:

- sadama maa-ala, Mahu külas.

T5 - reserveeritud tootmisalade maakasutus- ja ehitustingimused:

Alad, kus on lubatud põllumajanduslike tootmishoonete ja neid teenindavate infrastruktuuride ehitamine.

Tootmisalade arendamiseks on reserveeritud maid tootmisala põhisihotstarbega T5 järgmiselt:

- maa-ala Selja külas;
- maa-ala Siberi külas;
- maa-ala Kangruristi külas;
- maa-ala Kunda külas;
- maa-ala Kutsala külas;
- maa-ala Aasukalda külas;
- maa-ala Pada külas;
- maa-ala Varudi külas;
- maa-ala Nugeri külas.

Reserveeritud tootmisalad on kantud lilla värviga üldplaneeringu kaardile.

2.12 Maatulundusalad

Maatulundusala moodustavad põllumaa ja metsamaa.

Põllumajanduslike tegevuste arendamisel tuleb arvestada:

- heade põllumajandustavade järgimine (üldtunnustatud tootmisvõtted ja -viisid, mille järgimise korral ei teki ohtu keskkonnale);
- sõnnikuga on lubatud anda haritava maa hektari kohta külvikorra keskmisena kuni 170 kg lämmastikku aastas. Mineraalväetistega on lubatud anda haritava maa hektari kohta külvikorra keskmisena 30 kg fosforit aastas ja selline kogus lämmastikku, mis on põllumajanduskultuuride kasvuks vajalik ning vastavuses mineraalväetiste kasutamise kohta kehtestatud nõuetega;
- allikate ja karstiala ümbruses on 10 m ulatuses veepiirist või karstilehtrite servast keelatud väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamine ning vee kvaliteeti ohustav muu tegevus;
- kõikidel loomapidamishoonetel, kus peetakse üle 10 loomühiku loomi (nitraaditundlikul alal üle 5 loomühiku), peab olema lähtuvalt sõnnikuliigist nõuetekohane sõnnikuhoidla või sõnniku- ja virtsahoidla;
- sügavallapanuga lautades ei ole hoidlat vaja, kui laut mahutab 1 aasta koguse ja lauda sõnnikuga kokkupuutuvad konstruktsioonid peavad vastama sõnnikuhoidlatele esitatavatele nõuetele;
- mineraalväetiste, sõnniku ning silomahla hoidmisel ja kasutamisel tuleb lähtuda Vabariigi Valitsuse 28.08.2001. a, määrusest nr 288 (RT I 2001, 72, 443; 2002, 15, 89; 2004, 13, 89);
- reoveesete kasutamisel põllumajanduses tuleb lähtuda Keskkonnaministri 30.12.2002. a, määruse nr 78 (RTL 2003, 5, 48; 2004, 64, 1056) tingimustest;

Käesoleva üldplaneeringuga seatakse kohustus RMK-le teatada Viru-Nigula vallale kolm kuud ette kavandatavatest lageraietest valla territooriumil asuvates riigimetsades.

2.13 Väärtuslikud alad

Mitmed piirkonnad vallas on juba praeguseks väljakujunenud säilitamise vääriatena. Lähtudes nende alade väljakujunenud ilme säilitamise soovist ongi seal ehitus- ja elutegevuse reguleerimiseks kehtestatud mõningad täiendavad vallapoolsed normid.

Esiteks kuuluvad säilitamisele need alad, mida asustavad teaduslikust seisukohast eriti huvipakkuvad taime- ja loomaliigid, või mis pakuvad huvi oma geoloogilise ehituse ja omapäraste pinnavormide tõttu. Eriti seepärast, et nende hävimisel ei ole inimesel neid võimalik taastada ega uuesti luua. Sellised alad on näiteks: Natura alad Selja, Toolse, Kunda ja Pada ja Kongla jõgede ääres; soolad Sämi maastikukaitsealal, Mahu külas ning

Varudi ja Kunda soos; maetud klindiastring, Selja, Malla, Iila ja Kurna külas ning rannamaastikud Toolsel, Letipeal ja Mahus.

Teiseks kuuluvad säilitamisele need alad, kus inimese mõju on märgatav, kuid see on rohkem suunav, kui valitsev, näiteks kus on säilinud endine kultuurmaastik koos kiviaedade, muinaspõldude ja vanade ehitistega. Viru-Nigula vallas on nendeks aladeks loopealsed Paaskülas, Kivikülas, Ojakülas Kutsala, Aasukalda, Tüükri ja Pada-Arukülas.

2.13.1 Väärtuslikud põllumaad

Väärtuslike põllumaadena on üldplaneeringus toodud kõrge viljelusväärtusega põllumaad, mis on määratud mullastiku viljakuse ja maaharimise sobivuse alusel. Hindamisel on tuginetud mullakaardi mullahindepunktidele. Arvestades maakonna mullahindepunktide keskmist väärtust, on kõrge boniteediga põllumaa valikul aluseks võetud 45 mullahindepunktist suurema väärtusega maad (Asustust ja maakasutust suunavad..., 2005).

Tingimused kõrge boniteediga põllumaa osas:

- tähtsaim üldtingimus on, et kõrge boniteediga põllumaad tuleb hoida kasutuses põllumajandusliku maana või avamaastikuna;
- tuleb säilitada ja hoida korras maaparandussüsteemid;
- keelatud on põllumaade metsastamine.

2.13.2 Väärtuslikud maastikud ja miljööväärtusega alad

Teemaplaneeringus (Asustust ja maakasutust..., 2005) on Viru-Nigula vallas esindatud kõigi kolme klassi alad:

- I klassi alad–kõige väärtuslikumad, maakondliku (võimaliku riikliku) tähtsusega alad;
- II klassi alad–väga väärtuslikud, maakondliku tähtsusega alad;
- III klassi alad–väärtuslikud, kohaliku tähtsusega alad.

Väärtusliku maastiku omapärast tulenevalt on väärtuslikele maastikele teemaplaneeringuga seatud teatud eritingimusi, mis kehtivad üksnes antud ala piires. Tabelis 6 on toodud soovituslikud meetmed neile maastikele.

Tabel 6. Väärtuslikud maastikud hinnangud (Asustust ja maakasutust..., 2005)

Piirkond	Klass (I - III)	Ala tüüp	Hinnangud	Soovituslikud meetmed
Letipea-Mahu	I	4,2	KAV: 3 EV: 3 LV: 3 IV: 3 RTP: 3	PT, HK
Malla -Iila-Kutsala	I	2,7,8	KAV: 3 EV: 2 LV: 3 IV: 2 RTP: 2	PT, HK
Padaorg	I	2, 5, 8, 7, 4	KAV: 3 EV: 3 LV: 3 IV: 3 RTP: 3	HK
Sämi-Kuristiku	I	4	KAV: 2 EV: 3 LV: 3 IV: 3 RTP: 3	HK
Toolse-Kunda	I	2, 1, 5, 8	KAV: 3 EV: 3 LV: 3 IV: 3 RTP: 3	HK
Kiviküla	II	2	KAV: 3 EV: 3 LV: 3 IV: 2 RTP: 2	PT, HK
Selja küla	III	4		PT, HK

PT - põllumajandustoetus, HK – hoolduskava

Kõigile väärtuslikele maastikele on seatud üldine soovitus maastikuhoolduskavade koostamiseks. Hoolduskavad on aluseks väärtuslike maastike säilitamisele ja taastamisele. Nende põhjal kavandatakse hoolduseks vajalikke meetmeid.

Valla eesmärk on kasutada valla looduskeskkonda võimalikult säästlikult nii, et see säiliks kasutamise- ja elamisväärsena ka tulevastele põlvetele. Nendel aladel tuleb tähelepanu pöörata sellele, et säiliks alade omapära, nende looduslike motiivide ja vormide väljakujunenud suhe. Vältida kõiki omaduselt või väljanägemiselt piirkonnale võõraid elemente.

Teemaplaneeringuga (Asustust ja maakasutust..., 2005) on Lääne-Viru maakonnas määratletud ja üldplaneeringu kaardile kantud kaunid teelõigud:

- Linnuse-Malla-Iila-Kanguristi-Vasta teel Viru-Nigula vallas 12,6 km;

- Unukse-Mahu teel Viru-Nigula vallas 5,7 km;
- Samma-Metsavälja teel Viru-Nigula vallas 3 km;
- Katela-Selja-Toolse teel Viru-Nigula vallas 4km.

Teedel on ka maastikusteetilise väärtusega: maastike ilu vaadeldakse põhiliselt teedelt, neil liikuja pilk püsib suurema osa aega teel; teed oma loogete, nähtavuse või varjatusega on jõulised inimtekkelised maastikuelemendid (Parts, 2002). See tõdemus peaks olema lisaargument teedesse tehtavate investeeringute üle otsustamisel, põllu- ja rohumaaade võsastumise vältimisel ja vaadete hoidmises avatuna ning teeäärsete ehitiste välisilme suhtes rakendatavate piirangute ranguse osas (Parts, 2002).

Käesolev üldplaneering teeb ettepaneku, et maastikusteetilistel põhjustel tuleks vältida nimetatud teede õgvendamist ja mustkatte alla viimist. Küll aga tuleks vajadusel parandada nende teede sõidetavust, mis on tähtsad piirkonna puhkemajanduse potentsiaali kasutamiseks (puhkealade ja vaatamisväärsuste juurde viivad teed).

Kaardile tähistatud kaunitelt teelõikudelt avanevad vaated tuleb hoida avatuna.

Käesoleva üldplaneeringuga sätestatakse, et avatuna tuleb hoida kallasrajad, ranna- ja kaldaaladele ja puhkealadeni viivad teed ning mitte neid piirete või keelavate viitadega sulgeda.

Viru-Nigula valla üldplaneering teeb ettepaneku määrata täiendavalt järgmised alad miljööväärtuslikena:

1. Mahu rannaküla sadamakaiga;
2. Vanade mõisakomplekside pae- ja maakiviehitised (piirded, hooned) Selja (2.1), Kunda (2.2), Samma (2.3), Pada (2.4), Varudi (2.5), Vasta (2.6), Malla (2.7) ja Unukse külades (2.8);
3. Säilinud vesiveskrite kompleksid Kunda (3.1), Unukse (3.2) ja Pada (3.3) külades;
4. Tuulikute varemed Selja (4.1), Vasta (4.2), Malla (4.3) ja Samma (4.4) külades;
5. Kunda (5.1) ja Siberi (5.2) ridaküla koos paekivist hoonestusega;
6. Koila sumbküla renoveeritud palkmajade ansambel;
7. Pikaristi postijaama (7.1) ja Unukse õlletehase (7.2) kompleksid;
8. Nõukogudeaegne ümarate silotornidega farmihoonete kompleks Pada külas (8.1) ja raketibaasi maaalused ehitised Kutsala (8.2) külas;
9. Vanad munakivitee lõigud Vasta mõisapargi kõrval (9.1), Viru-Nigula külas kalmistu ees (9.2) ja kirikumõisa pargis (9.3);
10. Ajaloolised puitehitised (Viru-Nigula külas Õ-pood (10.1) ja vana apteek (10.2), Pada külas endine koolimaja 10.3);
11. Kalmistu kabel (11.1), vana vallamaja Viru-Nigula (11.2) ja Malla külas (11.3).

2.13.3 Roheline võrgustik

Teemaplaneeringuga (Asustust ja maakasutust...,2005) on Lääne-Viru maakonnas määratletud roheline võrgustik, mis koosneb tuumaladest ja rohekoridoridest.

Käesoleva üldplaneeringuga on maakonna tasandil konstrueeritud rohevõrgustikku täpsustatud valla tasandile ning seatud roheline võrgustiku tuumaladele, astmelaudadele ja koridoridele üldised kasutustingimused, mis peavad tagama roheline võrgustiku toimimise.

Rohelise võrgustiku täpsustamisel on arvesse võetud valla poolt olulised looduskooslused ning väärtuslikud maastikumiljööga alad, et moodustuks terviklik, nii maakondlikke kui ka valla seisukohalt tähtsaid alasid hõlmav võrgustik. Rohevõrgustiku koostamise meetodika on toodud LISAS 3.

Ehitusalade valik, sh ka infrastruktuuride rajamiseks, peab väljaspool elumumaad edaspidi lähtuma rohelisest võrgustikust. Ehitiste ja tehnokoridoride maastikusse paigutamisele hajaasustuses peab eelnema uuring, mis selgitab mõjud looduskeskkonnale sh maastiku terviklikkusele.

Rohevõrgustiku aladel juhindub maakasutus järgmistest eesmärkidest:

- ökosüsteemide/elupaikade kaitse;
- loodusliku mitmekesisuse kaitse;
- liikide ja koosluste säilimine;
- pinnase ja põhjavee kaitse;
- mikrokliima kaitse.

Maksimaalselt tuleb säilitada rannaala rohealasid. Seda on võimalik teha, kas avalike puhke- ja haljasaladena või metsa, kõrghaljastuse ja üksikpuude säilitamise kohustusega eramaadel. Nii eraomandis olevate kui ka avalike rohealade koostoimimine on rohestruktuuri kui terviku jaoks vältimatult oluline.

Rohevõrgustiku aladel tuleb eelistada kergliiklust ja siduda kergliiklusteed võimaluse korral roheline koridoridega.

2.13.3.1 Maakasutus- ja ehitustingimused rohevõrgustiku tuumaladel ja astmelaudadel

Säilitada tuleb tuumalade ja astmelaudade terviklikkus ja vältida terviklike loodusalade killustumist. Tuumaladel ja astmelaudadel tuleb vältida asustuse tekkimist ja uusehitisi (sh uued tehnokoridorid). Peamiseks nõudeks on see, et looduslike alade osatähtsus tuumalades ei tohi langeda alla 90%.

2.13.3.2 Maakasutus- ja ehitustingimused rohevõrgustiku koridorides

Rohevõrgustiku koridoride alal tuleb tagada sidusalt kulgeva kõrghaljastuse olemasolu 70% ulatuses, milleks tuleb vajadusel rakendada kompenservaid meetmeid (puude istutamine võrade liitumisega, põõsarinde raja-

mine jms), et tekiks rohevõrgustiku sidusus. Rohekoridori alale uusi tootmis- ja äriobjekte (kontorid, ärid, teenindusotstarbelised ehitised) ei ehitata ning olemasolevaid ei laiendata (*ehitusseaduse* §2 lg 7 mõistes). Lubatud on olemasolevate tootmis- ja äriobjektide rekonstrueerimine olemasolevas mahus *ehitusseaduse* §2 lg 8 mõistes.

2.14 Tehniline infrastruktuur

Vesivarustus- ja kanalisatsioon. Ühisveevärki ja kanalisatsiooni on Viru-Nigulas ühendatud 7 korruselamut, 23 individuaalelamut ning 20 ühis-kondlikku hoonet ja ettevõtet. Kasutusel on kaks veetrassi ja neli kaevu - kaks keskasulas ning Vasta ja Pada külas. Omaette veevarustus on Flexa Eesti AS-l ja AS-l Nigula Õlu (sh biopuhasti), samuti on oma kaevud Selja ja Malla külas.

Kuigi välja on vahetatud veepumbad ja peaaegu kogu joogivee torustik, sisaldab joogivesi raudoksiidi - vesi on punakas. Probleem on kihis, kust joogivesi võetakse (Viru-Nigula külas Cm-O, Pada külas Cm-V), vaja oleks paigaldada rauaeraldusseade.

Veeproove võetakse 1...2 korda kvartalis, bakterioloogiline joogivee analüüs on normi piires.

Reovee puhastamiseks kasutatakse kahte seadet BIO-100 ja kahte sette-tiiki, pindaladega 1750 m² ja 3250 m². Seadme võimsus on 140 m³/ööpäevas. Puhastatud vesi voolab Pada jõkke.

Praegu on biopuhastite olukord rahuldav, biotiigid puhastati 2005. aastal, kuid vajavad ka edaspidi puhastamist. Ettevõttes töö käigus ohtlikke jäätmeid ei teki, kuna vett kasutatakse olmevajadusteks. Vasta koolist ja Pada küla korterelamust veetakse heitveed paakautoga kogumiskaevu.

Valla ülesandeks on vallaelanike varustamine puhta veega. Toimivad puhastusseadmed on eelduseks elamuehituse ja ettevõtluse arendamisele, seepärast peab heitvete kanaliseerimise põhieesmärgiks olema võimalikult süsteemsete kanalisatsioonivõrkude rajamine.

Käesoleva üldplaneeringuga sätestatakse, et veevarustuse ja kanalisatsiooni arendamine peab toimuma Viru-Nigula Vallavolikogu poolt vastu võetud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava kohaselt ning arengukava kohased tegevused ei ole üldplaneeringu muutmine.

Käesoleva üldplaneeringuga määratakse reoveekogumisalaks Viru-Nigula küla keskus kompaktse asustuse piirides ja Vasta küla keskus (vt LISA 5 Viru-Nigula valla reoveekogumisalad).

Talupidajatele ja üksikmajapidajatele (hajaasustuses) soovitab vald väikepuhastusseadmete kasutamist.

Telekommunikatsioon. Viru-Nigula vallas on Elioni klientide kasutuses 109 analoogiaama telefoni, 36 digitaaljaama telefoni, 66 statsionaarset raa-

diotelefoni (RAS 1000 või fiks-GSM), 10 ISDN ühendust ja 17 ADSL interneti püsiühendust. Viru-Nigulas asub 150 numbri mahuga Elioni automaatjaam (ATJ) ning ADSLi sihtvõrk. Kõik jaamanumbritest kasutuses pole ning reservi on piisavalt. Jaama tulevad kahelt poolt (Kunda ja Rakvere) vaskaablid. See rahuldab praegu Viru-Nigula piirkonna kõne-sidevajadused.

Vallas on kõigi kohalike mobiilsideteenust pakkuvate firmade tugimastid. Kohati on kehv sidevarustus Mahu ja Letipea külade ümbruses.

Soojavarustus. Viru-Nigula küla keskuse keskasula elamute ja ühiskondlike hoonete soojavarustus toimub Flex Heat'i saepuruküttel konteinerkatlamaja kaudu, sõlmitud on Viru-Nigula Vallavalitsuse ja AS-i Flex Heat vaheline soojusenergia ostu-müügileping, mis kehtib kuni 15.maini 2007. Tagavaravariandiks on vallal olemas ka vedelküttekatel.

Käesoleva üldplaneeringuga määratakse kaugkütteleaks Viru-Nigula küla keskus kompaktse asustuse piirides.

Gaasivarustus. Gaasitrass läbib Viru-Nigula valla lõunaosa, kuid maa-gaasi kohalik tarbimine puudub.

Energeetika. Viru-Nigula valla territooriumil asub Eesti Energia AS 80 trafopunkti võimsusega 15 674 kVA. Toide tuleb Uhtna 10/20/110 kV, Kunda 6/10/20/110 kV ning Kabala 10/35 kV alajaamast. Ärikliente on 38 (FIE-d ja ettevõtted) 97-e tarbimiskohaga, erakliente 640 702-e tarbimiskohaga. Suurtarbijaid on üks – FlexaEesti AS.

Valla objektidel puuduvad arvestid ning valla hoonete elektrisüsteem vajab vahetamist.

Tänavavalgustuse koguvõimsus on 13 kW.

OÜ Jaotusvõrk planeerib ehitada Viru-Nigula vallas aastaks 2010 valmis ca 100 km 10 kV (nimepingele 24 kV) uusi kaabel- ja õhuline, rekonstrueeritakse olemasolevaid 0,4 kV kaabel- ja õhuliinid kogupikkuses ca 150 km ning paigaldatakse uusi alajaamu. Nende tööde käigus lahendatakse Viru-Nigula valla elanike olemasolevad rikke-, kao-, pinge- ja võimsusprobleemid seoses energia tarbimisega (Eesti Energia, 2006). Täpsem trasside paiknemine määratakse detailplaneeringute ja projektide koostamise käigus.

Jäätmekäitlus. Viru-Nigula valla territooriumil puudub prügimägi ning seda pole kavas ka luua. Lähim prügimägi asub 25 km kaugusel Rakveres. Prügi teisaldamine toimub konteinerautodega. Viru-Nigula keskasulasse on paigaldatud kaheksa 4,5 m³ mehhaaniliselt tühjendatavat prügikonteinerit, mida tühjendatakse ca kaks korda kuus või vastavalt vajadusele. Prügifirmaks on valitud OÜ Leegever, kes veab prügi Rakvere prügimäele. Ümberkaudsete külade elanikel on võimalus sõlmida leping prügikäitlus-

firmaga ning maksta tühjenduskordade eest vastavalt hinnakirjale. Seni on mõned majapidamised vastavat teenust ka ostnud. Kohalik Tüükri prügimägi on suletud 1996. aastal.

2.15 Avalikult kasutatavad teed

Käesoleval ajal on teid vallas kokku 263 km, millest kohalike teede kogupikkus on 78 km (neist 1 km asfalteeritud). Ülejäänud valla territooriumil paiknevad teed kuuluvad kas metskonnale, eraomanikele või on omanikuta. Riigimaanteed loetelu on toodud käesoleva üldplaneeringu LISAS 4.

Olemasolev teedevõrk vallas on piisava tihedusega, esmatähtsaks tuleb pidada kohalike teede seisukorra ja sõidetavuse parandamist.

Teede edaspidise hoolduse seisukohast on vaja koostada **valla teede arengukava**, millest selguks:

- teede omandi küsimused;
- hooldamise viisid, sagedus, vajalikkus jne;
- kuidas teedehooldusel plaanitakse kasutada valla territooriumil olevaid kruus-liiva varusid.

Käesoleva üldplaneeringuga sätestatakse, et teede kasutamise kord ja korrashoid peab toimuma Viru-Nigula Vallavolikogu poolt vastu võetud arengukavade kohaselt.

Valla teede kvaliteeti on vaja parandada selleks, et turist ja puhkaja külastaks valda ega pööraks halbade teeolude tõttu tagasi. Loodusturismi arendamise võimaluseks on muuhulgas valla muutmine atraktiivseks rattaga matkaja jaoks. Viru-Nigula valla üldplaneeringu kaardile on tähistatud perspektiivsed kergliiklusteed ja matkarajad. Perspektiivis tuleb looduses tähistada valla olemasolevad vaatamisväärsused ning koostöös kaitsealade valitseja ja Riigimetsa Majandamise Keskusega rajatud matkarajad.

Perspektiivis võib ette näha liiklussageduse suurenemist Tallinn-Narva põhimaanteel (E 20). Praegu on liiklustihedus Tallinn-Narva põhimaantee (E 20) Rakvere-Varja lõigul võrreldes 2004. aastaga suurenenud 9,4%. Suur hulk turiste külastavad Viru-Nigula valda peamiselt läbisõidul. Turistide teenindamiseks on perspektiivis vajalik arendada olulisemaid puhkealaseid ühendavate teede äärde kogu vajalik infrastruktuur, kaasa arvatud kütusetanklad ja sõidukite peatuspaigad. Valla asend mitmekesisel puhkemaastikul, soodustab puhkemajandusega haakuvate ettevõtluvormide välja arendamist.

Otstarbekas on koostada **Viru-Nigula valla turismi arengukontseptsioon**, mis tuleks teha koostöös naaberomavalitsustega. Arengukontseptsiooni koostamisel tuleb tähelepanu pöörata Via Virooniale, kui rahvusvahelisele magistraalile.

Käesoleva üldplaneeringuga määratakse valla huvidest lähtuvalt avalikult kasutatavad teedena erateed, mis on näidatud üldplaneeringu kaardil.

Käesoleva üldplaneeringuga kehtestatakse kohalike maanteedele 20 m laiune kaitsevöönd.

Käesoleva üldplaneeringuga reserveeritakse kohaliku tee rajamiseks koridor Malla mõisa kompleksist lääne poole ca 200 m ulatuses ja juurdepääsutee Letipea puhkealale Letipea külas.

Käesoleva üldplaneeringuga pole Viru-Nigula valla naaberomavalitsuse – Kunda linna - ümbersõidu tee perspektiivseks asukohaks uut koridori reserveeritud. Antud perspektiivne teetrass on maakondliku tähtsusega ning seda pole kajastatud kehtivas Lääne-Viru maakonna planeeringus. Viru-Nigula Vallavalitsus on seisukohal, et kavandatav teetrass toob kaasa olulise keskkonnamõju ning seetõttu pole vallavalitsus ilma eelnevate uuringuteta nõus teetrassi koridori üldplaneeringusse märkima. Seetõttu tehakse Kunda Linnavalitsusele ettepanek lähtudes planeerimisseaduse § 8 lg 2 koostada osaüldplaneering koostöös Viru-Nigula Vallavalitsuse, Lääne-Viru Maavalitsuse ja Maanteeametiga teetrassi võimaliku parima asukoha määramiseks.

Käesolev üldplaneering teeb ettepaneku lahendada enne vajaliku uuringu või teemaplaneeringu koostamist Kunda linna ümbersõidu tee olemasoleva Kunda-Malla-Ojaküla kõrvalmaantee (nr 17158) baasil. Lähtutakse olemasoleva infrastruktuurilemendi säästlikust kasutamisest, mis ei too kaasa olulisi keskkonnamõjusid.

2.16 Maa-alade taotlemine munitsipaalomandisse

Käesoleva üldplaneeringuga on kavandanud maade munitsipaliseerimine lähtuvalt valla arengu vajadustest. Munitsipaalomandisse kavandatakse võtta munitsipaalomandusse jäävate hoonete ja rajatiste alune maa, endised külakogukonnamaad, sotsiaal-kultuurilise otstarbega ja puhkeotstarbelised maad, valla arenguks vajalik maa, munitsipaalasutuste maa.

Munitsipaalomandisse taotletakse:

- Selja külas - sotsiaalmaa;
- Kutsala külas - puhke- ja virgestusala;
- Pada külas mõisakompleksis valitsejamaja - pereelamu maa;
- Pada külas rajatava puurkaevu ala- tehnoehitise maa;
- Pada-Arukülas vana koolimaja - pereelamu maa;
- Vasta külas mõisakompleks park ja selle lähiumbrus – üldkasutatava hoone maa;
- Vasta külas mõisakompleksi hoonetealune maa (Soodla maja) – pereelamu maa;
- Vasta külas tiigi ümbrus - puhke- ja virgestusala;
- Vasta külas tiigid - veeala;
- Vasta külas rehe ümbrus - laohoonet teenindav maa;

- Mahu külas rannaäärne ala - puhke- ja virgestusmaa;
- Pärna külas endine karjäär - mäetööstusmaa;
- Võrkla külas Viru-Nigula kalmistu - sotsiaalmaa;
- Viru-Nigula külas rahvamaja - üldkasutatava hoone maa;
- Viru-Nigula külas lasteaed - üldkasutatava hoone maa;
- Viru-Nigula külas spordihoone koos juurdekuuluva kompleksiga;
- Viru-Nigula külas vallavalitsuse maja - valitsus- ja ametiasutuse maa;
- Viru-Nigula külas katlamaja - tootmismaa;
- Viru-Nigula külas 1. puurkaevu ümbrus - tootmismaa;
- Viru-Nigula külas 2. puurkaevu ümbrus - tootmismaa;
- Rajatava puurkaevu maa;
- Viru-Nigula külas ülepumpamisjaama ümbrus;
- Viru-Nigula külas Kirikumõisa park - puhke- ja virgestusala;
- ala Viru-Nigulas külas läänes - pereelamu maa;
- ala Viru-Nigula külas põhjas - pereelamu maa;
- ala Viru-Nigulas külas kagus - pereelamu maa;
- kolm krunti Viru-Nigula külas keskasula piires - pereelamu maa;
- haljasalad Viru-Nigula külas korterelamute vahel - haljasala maa;
- haljasalad (8 tk) Viru-Nigula küla keskses - haljasala maa;
- idapoolse sissesõidu serv Viru-Nigula külasse - looduslik haljasmaa.

3 KEHTIVAD PIIRANGUD

Maa- ja veealade kasutamisel tuleb kinni pidada õigusaktidega kindlaks määratud piirangutest mida pole üldplaneeringuga leevendatud või täiendavalt piiratud.

Üldplaneeringu kaartidel on kajastatud põhilised kaitsevööndid. Muud piirangud on toodud allolevas peatükis. Selles on esmalt välja toodud piirangut kehtestav seadus või määrus ning piirangu üldiseloom. Täpsemaks piirangute rakendamiseks või nendega põhjalikumalt tutvumiseks on vajalik siin toodud seaduste ja määrustega vahetu tutvumine.

3.1 Riikliku kaitse all oleva mälestise kaitsevöönd

Alus: *Muinsuskaitseseadus* (RT I 2002, 27, 153; 47, 297; 53, 336; 63, 387; 2004, 25, 171).

Muinsuskaitset korraldavad Kultuuriministeerium, Muinsuskaitseamet ning vallavalitsus.

Muinsuskaitseameti ning Viru-Nigula vallavalitsuse loata on kinnismälestisel keelatud järgmised tegevused:

- konserveerimine, restaureerimine ja remont;
- ehitamine, sealhulgas ehitise laiendamine juurde-, peale- või allaehitamise teel, ning lammutamine;
- katusealuse väljaehitamine ning kangialuse ja õuede kinni- ja täisehitamine;
- ajalooliselt väljakujunenud tänavatevõrgu, ehitusjoone ja kruntide (kinnistute) piiride muutmine ning kruntimine;
- krundi või kinnistu maakasutuse sihtotstarbe muutmine;
- katusemaastiku, ehitiste fassaadide, sealhulgas uste, akende, treppide, väravate jms muutmine;
- ehitisele seda kahjustavate või selle ilmet muutvate objektide, nagu reklaami ja info paigaldamine ning katusele tehnilise seadme paigaldamine, samuti muul viisil mälestise või muinsuskaitsealal paikneva ehitise ilme muutmine ja ehitusdetailide ümberpaigutamine;
- siseruumis avatud detailide, ehituselementide ja –konstruktsioonide algsest asukohast eemaldamine, katmine või nende muul viisil rikkumine;
- algupärasest erinevate ja algupäraseid matkivate ehitusmaterjalide kasutamine;
- teede, trasside ja võrkude rajamine ning remontimine;
- haljastus-, raie- ja kaevetööd, maaharimine ja õue ümberkujundamine;
- teisaldatavate äriotstarbeliste objektide (kiosk, müügipaviljon, välikohvik vms), valgustuse, tehnovõrkude ja –rajatiste ning reklaami paigutamine.

Kinnismälestise kaitseks kehtestatakse kaitsevöönd, millele laienevad kaitsekohustuse teatises esitatud kitsendused. Kaitsevööndiks on 50 m laiune maa-ala mälestise väliskontuurist või piirist arvates, kui mälestiseks tunnistamise õigusaktis ei ole ette nähtud teisiti.

Muinsuskaitseameti loata on kinnismälestise kaitsevööndis keelatud:

- maaharimine, ehitiste püstitamine, teede, kraavide ja trasside rajamine ning muud mulla- ja ehitustööd;
- puude ja põõsaste istutamine, mahavõtmine ja juurimine.

Avalik-õigusliku juriidilise isiku omandis oleval kinnisasjal asuva kinnismälestise juurde on igäihel vaba juurdepääs.

Eraõiguslik isik, kelle kinnisasjal mälestis asub või kelle kinnisasja tava kohane juurdepääsutee mälestiseni viib, peab tagama igäihe vaba läbipääsu mälestiseni päikesetõusust loojanguni. Mälestiseks olevasse ehitisse või selle õue pääseb omaniku või valdaja lubatud ajal ja korras.

Mälestist võib konserveerida, restaureerida või remontida ainult muinsuskaitse eritingimusi järgiva projekti alusel ja erialaspetsialisti muinsuskaitsealase järelevalve all.

Muinsuskaitseala ja mälestise silueti nähtavuse ja vaadeldavuse tagamiseks tuleb detailplaneeringut koostades arvestada Muinsuskaitseametiga kooskõlastatud eritingimusi.

Viru-Nigula valla muinsuskaitse objektid on toodud LISAS 1.

3.2 Riikliku kaitse all olevate loodusobjektide piirangud

Alus: *Looduskaitse seadus* (RT I 2004, 38, 258; 53, 373; 2005, 15, 87; 22, 152; 2006, 30, 232; 2007, 25, 131);
 Vabariigi Valitsuse 30.05.2000. a määrus nr 171, *Letipea maastikukaitseala kaitse-eeskiri* (RT I 2000, 43, 270);
 Vabariigi Valitsuse 14.05.2002. a määrus nr 163, *Lääne-Virumaa kaitsealuste parkide välispiiride kirjeldused* (RT I 2002, 42, 276);
 Keskkonnaministri 02.04.2003. a määrus nr 27, *Kaitstavate looduse üksikobjektide kaitse-eeskiri* (RTL 2003, 46, 678);
 Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, *Kaitsealade ja kaitstavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine* (RTL 2004, 69, 1135; 2005, 124, 1971);
 Vabariigi Valitsuse 06.06.2005. a määrus nr 117, *Toolse looduskaitseala kaitse-eeskiri* (RT I 2005, 33, 247);
 Vabariigi Valitsuse 11.07.2005. a määrus nr 172, *Padaoru maastikukaitseala kaitse-eeskiri* (RT I 2005, 41, 331);
 Vabariigi Valitsuse 15.09.2005. a määrus nr 237, *Hoiualade kaitse alla võtmine Lääne-Viru maakonnas* (RT I 2005, 51, 404);

Vabariigi Valitsuse 15.09.2005. a määrus nr 239, *Sämi maastikukaitseala kaitse-eeskiri* (RT I 2005, 51, 406);
Vabariigi Valitsuse 03.03.2006. a määrus nr 64, *Kaitsealuste parkide, arboreetumite ja puistute kaitse-eeskiri* (RT I 2006, 12, 89);
Vabariigi Valitsuse 28.02.2006. a määrus nr 56, *Mahu-Rannametsa looduskaitseala kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri* (RT I 2006, 12, 83).

Loodust kaitstakse looduse säilitamise seisukohalt oluliste alade kasutamise piiramisega, kaitse alla võetud loodusliku loomastiku, taimestiku ja seenestiku isenditega ning kivististe ja mineraalide eksemplaridega sooritavate toimingute reguleerimisega ning loodushariduse ja teadustöö soodustamisega. Looduse kaitsel lähtutakse tasakaalustatud ja säästva arengu põhimõtetest, kaaludes iga kord looduskaitse seisukohalt tõhusamate lahenduste rakendamise võimalusi.

Kaitstavad loodusobjektid on:

- kaitsealad;
- hoiualad;
- kaitsealused liigid, kivistised ja mineraalid;
- püsielupaigad;
- kaitstavad looduse üksikobjektid;
- kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstavad loodusobjektid.

Kaitseala on inimtegevusest puutumatusena hoitav või erinõuete kohaselt kasutatav ala, kus säilitatakse, kaitstakse, taastatakse, uuritakse või tutvustatakse loodust. Kaitsealad on:

- rahvuspargid;
- looduskaitsealad;
- maastikukaitsealad.

Looduskaitseala on kaitseala looduse säilitamiseks, kaitsmiseks, taastamiseks, uurimiseks ja tutvustamiseks. Looduskaitseala võimalikud vööndid on loodusreservaat, sihtkaitsevöönd ja piiranguvöönd.

Maastikukaitseala (looduspark) on kaitseala maastiku säilitamiseks, kaitsmiseks, uurimiseks, tutvustamiseks ja kasutamise reguleerimiseks. Maastikukaitseala eritüübid on park, arboreetum ja puistu. Maastikukaitseala võimalikud vööndid on sihtkaitsevöönd ja piiranguvöönd.

Kaitseala sihtkaitse- ja piiranguvööndis või hoiualal olevad või kaitstava looduse üksikobjekti juurde viivad teed ja rajad on päikesetõusust päikese-loomanguni avalikuks kasutamiseks ning nende olemasolu korral peab kinnisasja valdaja tagama nimetatud ajal inimeste juurdepääsu kaitstavale loodusobjektile. Õuemaal, kus asub kaitstav looduse üksikobjekt, võivad teised isikud viibida kinnisasja valdaja nõusolekul.

Tabel 7. Kaitsealad Viru-Nigula vallas

Kaitseala nimi	Sihtkaitsevööndi nimi	Piiranguvööndi nimi	Kaitse alla võtmise kuupäev
Toolse looduskaitseala	Toolse sihtkaitsevöönd	-	06.06.2005
Mahu-Rannametsa looduskaitseala	Veskilauri sihtkaitsevöönd	Mahu-Rannametsa piiranguvöönd	28.02.2006
	Adriku sihtkaitsevöönd		
Letipea maastiku-kaitseala	Letipea sihtkaitsevöönd	Letipea piiranguvöönd	30.05.2000
Padaoru maastiku-kaitseala	Leinoja sihtkaitsevöönd	Padaoru piiranguvöönd	11.07.2005
Sämi maastiku-kaitseala	Sämi soo sihtkaitsevöönd	Sämi piiranguvöönd	15.09.2005

Lisaks nimetatud aladele paiknevad Viru Nigula vallas Kunda jõe hoiuala, Pada jõe hoiuala (Vabariigi Valitsuse 15.09.2005. a määrus nr 237), kunagise Kunda mõisapargi piires Kunda endise mõisa põlispuude grupp ja hulgaliselt kaitsealuste taime- ja loomaliikide kasvukohti ja elupaiku (nt II ja III kategooria taimeliikide kasvukohad Mahu ja Varudi rabas, Kunda soos, II kategooria linnuliigi elupaik jne).

Kunda jõe hoiuala kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüübi – jõgede ja ojade (3260) kaitse ning II lisas nimetatud liikide – hariliku võldase (*Cottus gobio*), hariliku hingi (*Cobitis taenia*), lõhe (*Salmo salar*) ja paksuseinalise jõekarbi (*Unio crassus*) elupaikade kaitse.

Pada jõe hoiuala kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüübi – jõgede ja ojade (3260) kaitse ning II lisas nimetatud liigi – jõesilmu (*Lampetra fluviatilis*) elupaiga kaitse.

Pargi kaitse eesmärk on ajalooliselt kujunenud planeeringu, dendroloogiliselt, kultuurilooliselt, ökoloogiliselt, esteetiliselt ja puhkemajanduslikult väärtusliku puistu ning pargi- ja aiakunsti hinnaliste kujunduselementide säilitamine koos edasise kasutamise ja arendamise suunamisega. Pargi maa-ala on piiranguvöönd.

Pargi valitseja nõusolekuta on pargis keelatud:

- katastriüksuse kõlvikute piiride ja pindala muutmine;
- maakorralduskava kinnitamine;
- metsamajandamiskava väljastamine;
- detail- ja üldplaneeringu kehtestamine;
- projekteerimistingimuste andmine;
- uute maaparandussüsteemide rajamine;
- puhtpuistute kujundamine;
- veekogude veetaseme muutmise;
- teede, õhuliinide ja muude kommunikatsioonide rajamine;
- uute ehitiste püstitamine;
- väetiste ja mürkkemikaalide kasutamine.

Pargis on keelatud maavarade ja maa-ainese kaevandamine ja jäätmete ladustamine.

Kaitsealused pargid Viru-Nigulas on:

- Malla park kaitse alla võetud: 27.11.1958;
- Pada park kaitse alla võetud: 21.04.1971;
- Vasta park kaitse alla võetud: 21.04.1971.

Kaitstava loodusobjekti valitseja ei kooskõlasta tegevust, kui see võib kahjustada kaitstava loodusobjekti kaitse eesmärgi saavutamist või kaitstava loodusobjekti seisundit. Kaitstava loodusobjekti valitseja võib kooskõlastamisel kirjalikult seada tingimusi.

Kui kaitse-eeskirjaga ei sätestata teisiti, on piiranguvööndis keelatud:

- uue maaparandussüsteemi rajamine;
- veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine ning uute veekogude rajamine;
- maavara ja maa-ainese kaevandamine;
- puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
- uuendusraie;
- biotsiidi ja taimekaitsevahendi kasutamine;
- ehitise, kaasa arvatud ajutise ehitise, püstitamise;
- jahipidamine ja kalapüük;
- sõidukiga, maastikusõidukiga või ujuvvahendiga sõitmine, välja arvatud liinirajatiste hooldamiseks vajalikeks töödeks ja maatulundusmaal metsamajandustöödeks või põllumajandustöödeks;
- telkimine, lõkketegemine ja rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja kaitseala valitseja poolt tähistamata kohas.

Kaitseala sihtkaitse- ja piiranguvööndis või kaitstava looduse üksikobjekti juurde viivad teed ja rajad on päikesetõusust päikeseloojanguni avalikuks kasutamiseks ning nende olemasolu korral peab kinnisasja valdaja tagama nimetatud ajal inimeste juurdepääsu kaitstavale loodusobjektile. Õuemaal, kus asub kaitstav looduse üksikobjekt, võivad teised isikud viibida kinnisasja valdaja nõusolekul.

Looduse üksikobjektidest on Viru-Nigulas kaitse all:

- Padaoru mänd (Peetri mänd; Ulmi mänd);
- Pada oru mänd (Vanaveski mänd);
- Tagaküla suurkivi;
- Ehalkivi; Ehakivi; Linnukivi; Veljastekivi.

Viru-Nigula vallas asuvate kaitsealade ja kaitstavate looduse üksikobjektide valitseja on Keskkonnaministeeriumi Lääne-Virumaa keskkonnateenistus.

3.3 Natura 2000 võrgustik

Alus: *Säästva arengu seadus* (RT I 1995, 31, 384; 1997, 48, 772; 1999, 29, 398; 2000, 54, 348; 2005, 15, 87);
Looduskaitse seadus (RT I 2004, 38, 258; 53, 373; 2005, 15, 87; 22, 152; 2006, 30, 232; 2007, 25, 131);
 Vabariigi Valitsuse 25.07.2000. a. korraldus nr 622-k, *Riiklik programm «Eesti Natura 2000» aastateks 2000–2007* (RTL 2000, 88, 1337);
 Vabariigi Valitsuse 06.05.2003. a. korraldus nr 267, *Aastateks 2000-2007 koostatud riikliku programmi "Eesti Natura 2000" II etapi (2003-2007) tegevuskava kinnitamine* (RTL 2003, 60, 847);
 Euroopa Ühenduste Nõukogu Loodusdirektiiv 92/43/EMÜ, 22.07.1992. a, *Natura 2000 alade kaitsekorraldus* (EÜT L 206);
 Keskkonnaministri 22.04.2004. a määrus nr 24, *Majandustegevuse ajutiste piirangute rakendamine väljaspool kaitsealasil asuvatel Natura 2000 võrgustiku aladel* (RTL 2004, 49, 850; 2005, 47, 653; 121, 1886; 124, 1971; 2006, 19, 329);
 Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a korraldus nr 615-k, *Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri* (RTL 2004, 111, 1758).

Natura 2000 on üleeuroopaline kaitsealade võrgustik, mille eesmärgiks on kaitsta Euroopas ohustatud liike ning elupaigatüüpe - soid, metsi, pärandmaastikke jms. Eesti torkab võrreldes muu Euroopaga silma ulatuslike soode-rabadega ning liigirikkust kandvate pärandkooslustega nagu puisniidud ja loopealsed.

Euroopa Liidu *Natura 2000* võrgustik koosneb Eestis:

- linnualadest, millest Eesti riik on Euroopa Komisjoni teavitanud EÜ Nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitsest (EÜT L 103, 25.04.1979, lk 1-18) kohaselt;
- aladest, millel on EÜ Nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku taimestiku ja loomastiku kaitsest kohaselt Euroopa Komisjoni seisukohast üleeuroopaline tähtsus.

Natura 2000 ala võib üheaegselt moodustada nii elupaigatüüpide kui ka lindude kaitseks, st nii loodus- kui ka linnuhoiualana.

Loodushoiualadeks valitakse alad loodusdirektiivi I ja II lisas olevate elupaigatüüpide ja liikide elupaikade kaitseks. Välja tuleb neid valida niipalju, et oleks tagatud kõigi lisades nimetatud elupaigatüüpide ja liikide säilimine pikemas perspektiivis. Vabariigi Valitsuse korraldusega on Viru-Nigula vallast Euroopa Komisjonile esitatava *Natura 2000* võrgustiku alade – linnualade ja loodusalade nimekirjas:

- Toolse linnuala;
- Toolse loodusala;
- Mahu-Rannametsa loodusala;

- Padaoru loodusala;
- Sämi loodusala;
- Kunda jõe loodusala;
- Pada jõe loodusala.

Viru-Nigula vallas paiknevatel Natura 2000 aladel majandustegevuse ajutised piirangud ei kehti. Kõik nimetatud alad on saanud püsiva kaitse. Kaitsealadel – Toolse, Mahu-Rannametsa, Sämi ja Padaoru asuvate üle-euroopaliselt oluliste väärtuste kaitse tagatakse Vabariigi Valitsuse määrustega kehtestatud kaitse-eeskirjade kaudu. Pada jõe hoiuala ja Kunda jõe hoiuala kaitsekord on sätestatud *looduskaitseaduse* §32 ja §33.

3.4 Veekaitsevöönd ja veekogu ehituskeeluala

Alus: *Veeseadus* (RT I 1994, 40, 655; 1996, 13, 241; 240; 1998, 2, 47; 61, 987; 1999, 10, 155; 54, 583; 95, 843; 2001, 7, 19; 42, 234; 50, 283; 94, 577; 2002, 1, 1; 61, 375; 63, 387; 2003, 13, 64; 26, 156; 51, 352; 2004, 28, 190; 38, 258; 2005, 15, 87; 37, 280; 67, 512; 2006, 28, 211; 2007, 1, 1);
Looduskaitseadus (RT I 2004, 38, 258; 53, 373; 2005, 15, 87; 22, 152; 2006, 30, 232; 2007, 25, 131);
 Vabariigi Valitsuse 18.07.1996. a määrus nr 191, *Avalikult kasutatavate veekogude nimekirja kinnitamine* (RT I 1996, 58, 1090; 1997, 73, 1205; 2000, 80, 513; 2002, 42, 269; 105, 619; 2003, 85, 576).

Kallas on järve, jõge, veehoidlat, oja, allikat või maaparandussüsteemi eesvoolu ääristav ja erinõuete kohaselt kasutatav maismaavöönd. Kalda kaitse eesmärk on kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine.

Kaldal on piiranguvöönd, ehituskeeluvöönd ja veekaitsevöönd.

Läänemere ranna piiranguvööndi laius on 200 m ja ehituskeeluvööndi laius on 100 m.

Kalda piiranguvööndi laius on:

• Toolse jõel	(kood 10741)	- 100 m;
• Kunda jõel	(kood 10729)	- 100 m;
• Pada jõel	(kood 10719)	- 100 m;
• Kongla ojal	(kood 10723)	- 100 m;
• Tüükri kr	(kood 10722)	- 50 m;
• Rihula ojal	(kood 10728)	- 50 m;
• Männiku ojal	(kood 10727)	- 50 m;
• Toomika kr	(kood 10720)	- 50 m;
• Padaoru kr	(kood 10721)	- 50 m;
• Kalvi kr	(kood 10718)	- 50 m;
• Malla ojal	(kood 10740)	- 50 m;

- Karepa ojal (kood 10745) - 50 m;
- Muraka kr (kood 10725) - 50 m;
- Paasküla pkr (kood 10744) - 50 m;
- Kuura pkr (kood 10724) - 50 m;
- Adriku ojal (kood 10726) - 50 m;
- Allika ojal - 50 m;
- Ulvi laugas (Ulvi laugasjärv) - 50 m;
- Vasta tiigil - 50 m;
- Nimetu - 50 m;
- Padaoru paisjärvel - 50 m;

Kalda ehituskeeluvööndit võib suurendada või vähendada, arvestades kalda kaitse eesmärke ning lähtudes taimestikust, reljeefist, kõlvikute ja kinnisasjade piiridest, olemasolevast teede- ja tehnovõrgust ning väljakujunenud asustusest. Ehituskeeluvööndit võib suurendada üldplaneeringuga.

Kaldal on ehituskeeluvöönd, kus uute hoonete ja rajatiste ehitamine on keelatud. Ehituskeeluvööndi laius on:

- Toolse jõel (kood 10741) - 50 m;
- Kunda jõel (kood 10729) - 50 m;
- Pada jõel (kood 10719) - 50 m;
- Kongla ojal (kood 10723)) - 50 m;
- Tüükri kr (kood 10722) - 25 m;
- Rihula ojal (kood 10728) - 25 m;
- Männiku ojal (kood 10727) - 25 m;
- Toomika kr (kood 10720) - 25 m;
- Padaoru kr (kood 10721) - 25 m;
- Kalvi kr (kood 10718) - 25 m;
- Malla ojal (kood 10740) - 25 m;
- Karepa ojal (kood 10745) - 25 m;
- Muraka kr (kood 10725) - 25 m;
- Paasküla pkr (kood 10744) - 25 m;
- Kuura pkr (kood 10724) - 25 m;
- Adriku ojal (kood 10726) - 25 m;
- Allika ojal - 25 m;
- Ulvi laugas (Ulvi laugasjärv) - 25 m;
- Vasta tiigil - 25 m;
- Nimetu - 25 m;
- Padaoru paisjärvel - 25 m;

Rannal ja järve või jõe kaldal metsamaal ulatub ehituskeeluvöönd ranna või kalda piiranguvööndi piirini. Üldplaneeringu kaardile (tulenevalt mõõtkavast) on kantud eelpool toodud ehituskeeluvööndi laiused. Konkreetset juhul tuleb täpse ehituskeeluvööndi laiuse üle otsustamisel aluseks võtta kinnistu määratud kõlvikuline koosseis.

Ehituskeeld ei laiene:

- hajaasustuses olemasoleva ehitise õuemaale ehitatavale uuele hoonetele, mis ei jää veekaitsevööndisse;
- kalda kindlustusrajatisele;
- supelranna teenindamiseks vajalikule rajatisele;
- maaparandussüsteemile, välja arvatud poldrile;
- olemasoleva ehitise esmakordsele juurdeehitisele juhul, kui juurdeehitise maht on väiksem kui üks kolmandik olemasoleva ehitise kubatuurist;
- piirdeaedadele.

Ehituskeeld ei laiene detail- või üldplaneeringuga kavandatud:

- pinnavee veehaarde ehitisele;
- sadamaehitisele ja veeliiklusrajatisele;
- ranna kindlustusrajatisele;
- hüdrograafiateenistuse ja seirejaama ehitisele;
- kalakasvatusehitisele;
- riigikaitse, piirivalve ja päästeteenistuse ehitisele;
- tiheasustusala ehituskeeluvööndis varem väljakujunenud ehitusjoonest maismaa suunas olemasolevate ehitiste vahele uue ehitise püstitamisele;
- tehnovõrgule ja -rajatisele;
- sillale;
- avalikult kasutatavale teele ja tänavale;
- raudteele.

Kallasrada on kaldariba avaliku veekogu ja avalikuks kasutamiseks määratud veekogu ääres ning asub kaldavööndis. Kallasraja laiust arvestatakse lamekaldal keskmise veeseisu piirjoonest ja kõrgkaldal kaldanõlva ülemisest servast, lugedes viimasel juhul kallasrajaks ka vee piirjoone ja kaldanõlva ülemise serva vahelist maariba. Kallasraja laius on 4 m, mida mööda võib vabalt ja takistamatult veekogu ääres liikuda. Kallasraja kasutaja ei tohi kallasraja kasutamisega kahjustada kaldaomaniku vara. Kinnisasja valdaja on kohustatud tagama inimeste ja loomade vaba läbipääsu kallasrajale. Kohalikud omavalitsused on kohustatud üld- ja detailplaneeringuga tagama avalikud juurdepääsu võimalused kallasrajale.

Vee kaitsmiseks hajureostuse eest ja veekogu kallaste uhtumise vältimiseks moodustatakse veekogu kaldaalal veekaitsevöönd. Veekaitsevöödi ulatus tavalisest veepiirist on:

- järvedel, veehoidlatel, jõgedel, ojadel, allikatel, peakraavidel ja kanalitel ning maaparandussüsteemide eesvooludel – 10 m;
- maaparandussüsteemide eesvooludel valgalaga alla 10 km² – 1 m.

3.5 Teemaa piirid

Alus: *Teeseadus* (RT I 1999, 26, 377; 93, 831; 2001, 43, 241; 50, 283; 93, 565; 2002, 41, 249; 47, 297; 53, 336; 61, 375; 63, 387; 2003, 79, 530; 88, 594; 2004, 84, 569; 2005, 11, 44; 40, 312; 61, 479; 2006, 30, 232; 2007, 14, 70; 15, 76);
 Teede- ja sideministri 28.09.1999. a määrus nr 59, *Tee ja tee kaitsevööndi kasutamise ja kaitsmise nõuded* (RTL 1999, 155, 2173; 2003, 100, 1511);
 Teede- ja sideministri 28.09.1999. a määrus nr 55, *Tee projekteerimise normid ja nõuded* (RTL 2000, 23, 303; 2004, 65, 1088);
 Majandus- ja kommunikatsiooniministri 25.02.2005. a määrus nr 26, *Riigimaanteede nimekiri ja riigimaanteede liigid* (RTL 2005, 28, 390; 114, 1759; 2006, 47, 847; 2007, 8, 128).

Tee on maantee, tänav, metsatee, jalgtee ja jalgrattatee või muu sõidukite või jalakäijate liiklemiseks kasutatav rajatis, mis võib olla riigi või kohaliku omavalitsuse või muu juriidilise isiku või füüsilise isiku omandis.

Teemaa on maa, mis õigusaktidega kehtestatud korras on määratud tee koosseisus olevate rajatiste paigutamiseks ja teehoiu korraldamiseks.

Avalikult kasutatavad teed on riigimaantee, kohalik tee ning avalikuks kasutamiseks määratud eratee. Avalikult kasutatavat teed võib kasutada igäüks seaduses ja teistes õigusaktides sätestatud piirangutega. Avalikult kasutatava tee maakasutuse sihtotstarve on transpordimaa.

Riigimaanteede loetelu on toodud üldplaneeringu LISAS 4.

Kohalik tee on Viru-Nigula Vallavolikogu otsuse alusel kohaliku liikluse korraldamiseks rajatud kohalik maantee, tänav, jalgtee ja jalgrattatee ning kohalikuks liiklemiseks ettenähtud talitee.

Tee kaitseks, teehoiu korraldamiseks, liiklusohutuse tagamiseks ning teelt lähtuvate keskkonnakahjulike ja inimesele ohtlike mõjude vähendamiseks rajatakse tee äärde kaitsevöönd:

- riigimaanteede (põhimaanteede, tugimaanteede ja kõrvalmaanteede) kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on 50 m.
- kohaliku maantee kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on 20 m.

Teed ja tee kaitsevööndit kahjustada ja risustada on keelatud. Tee omanik ja tee kaitsevööndi omanik võivad nõuda tee või tee kaitsevööndi kahjustajalt või risustajalt teehoiukulude katteks hüvitist.

Teel ja tee kaitsevööndis on tee omaniku nõusolekuta keelatud:

- maha võtta, ümber tõsta, juurde panna või kinni katta liiklusmäärke ja muid liikluskorraldusvahendeid või eemaldada nendelt katteid;
- teha teel ilma ehitusloata teehoiutöid, samuti mistahes teehoiuväliseid töid, paigutada sinna töövahendeid, materjale jms tegevusega kaitsevööndis ei tohi halvendada liiklustingimusi teel;
- ehitada nähtavust piiravaid hooneid või rajatisi ning rajada istandikku;
- ehitada kiirendus- või aeglustusrada, peale- või mahasõiduteed, alalist või ajutist müügipunkti või muud teeninduskohta;
- takistada jalakäijate liiklemist neid häiriva tegevusega;
- paigaldada valgustusseadet või teabe- ja reklaamivahendit;
- korraldada spordivõistlust või muud rahvaüritust;
- kaevandada maavara ja maa-ainest;
- teha metsa uuendamiseks lageraie;
- teha veerežiimi muutust põhjustavat maaparandus- või muud teehoiuväliseid töid.

Tee kaitsevööndi maa omanik võib nõuda tee omanikult piirangute tõttu tekkinud kahju hüvitamist.

Tulevikunõudeid arvestava sõidutee välisservadest väljapoole tuleb jätta sõiduteest mõlemale poole vöönd vastavalt järgnevale tabelile (Tabel 8) – punaste joonte vähim kaugus sõidutee(de) välisservast.

Tabel 8. Tänavamaa piirid

Tänav (tee) liik	Vööndi laius sõidutee välisservast punase jooneni (m)		
	Hea	Rahuldav	Erandlik
Kiirtee	12	8	4
Põhitänav	10	6	3
Jaotustänav	8	6	3
Kõrvaltänav	4	3	2
Veotänav	8	6	3
Jalgtee	3	1	0

Elamualade detailplaneerimisel ja elamute ehitamisel maanteede ääres tuleb rakendada meetmeid müra leviku tõkestamiseks. Selleks tuleb eelnevalt müra mõõta ja prognoosida ning kavandada müra levikut tõkestavad meetmed lähtudes sotsiaalministri 04.03.2002. a määrusest nr 42 *Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid*.

3.6 Raudtee kaitsevöönd

Alus: *Raudteeseadus* (RT I 2003, 79, 530; 2004, 18, 131; 2005, 38, 298; 40, 312; 2006, 30, 232; 2007, 14, 70).

Raudtee kaitsevöönd on raudtee sihtotstarbelise toimimise ja häireteta raudteeliikluse tagamiseks ning raudteelt lähtuvate kahjulike mõjude vähendamiseks ettenähtud maa-ala, mille laius rööpme teljest (mitmeteelistel raudteedel ja jaamades äärmise rööpme teljest) linnades ja asulates on 30 m ning väljaspool linnu ja asulaid 50 m, kui seaduse või seaduse alusel kehtestatud õigusaktidega ei ole ette nähtud kaitsevööndi suuremat laiust.

Raudtee kaitsevööndis paikneva kinnisasja omanik (valdaja) ei tohi oma tegevuse või tegevusetusega takistada raudtee sihtotstarbelist kasutamist, halvendada raudtee korrashoidu ega ohustada liiklust.

Raudtee kaitsevööndis võib maaparandussüsteemide rajamine, maavara kaevandamine, kaevamistöde tegemine, metsaraie ja muud looduskeskkonda muutvad tööd, kergestisüttivate ainete ja lõhkematerjali tootmine ja ladustamine toimuda ainult vastava raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja või raudtee muu omaniku või valdaja eelneval kirjalikul nõusolekul.

Raudtee kaitsevööndis võib hoonete ja rajatiste ehitamine, seadmete ja materjalide ladustamine ja paigaldamine, mis seab ohtu nähtavuse kaitsevööndis, toimuda ainult vastava raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja või raudtee muu omaniku või valdaja eelneval kirjalikul nõusolekul.

3.7 Liinikoridorid kinnisasjal

Alus: *Asjaõigusseadus* (RT I 1993, 39, 590; 1999, 44, 509; 2001, 34, 185; 52, 303; 93, 565; 2002, 47, 297; 53, 336; 99, 579; 2003, 13, 64; 17, 95; 78, 523; 2004, 20, 141; 37, 255; 2005, 39, 308; 59, 464; 63, 481; 2007, 24, 128).

Omanik peab lubama paigutada oma kinnisasjale maapinnal, maapõues ja õhuruumis tehnovõrke ja -rajatise (tehnorajatise), kui nende ehitamine ei ole kinnisasja kasutamata võimalik või kui nende ehitamine teises kohas põhjustab ülemäärased kulutusi. Samuti peab omanik lubama teostada oma kinnisasjal seaduslikul alusel paikneva tehnorajatise teenindamiseks vajalikke töid. Avariitöid võib teha omanikuga eelnevalt kokku leppimata.

Teisele isikule kuuluval kinnisasjal paiknevad tehnorajatised ei ole kinnisasja olulised osad.

Reaalservituut koormab teenivat kinnisasja valitseva kinnisasja kasuks selliselt, et valitseva kinnisasja igakordne omanik on õigustatud teenivat kinnisasja teatud viisil kasutama või et teeniva kinnisasja igakordne omanik on kohustatud oma omandiõiguse teostamisest valitseva kinnisasja

kasuks teatavas osas hoiduma. Reaalservituut ei või teeniva kinnisasja omanikku kohustada mingiteks tegudeks, välja arvatud teod, mis on reaalservituudi teostamisel abistava tähendusega.

Reaalservituudi seadmiseks on vaja notariaalselt kinnitatud asjaõiguslepingut.

3.8 Telekommunikatsiooni liinirajatise kaitsevöönd

Alus: *Elektroonilise side seadus* (RT I 2004, 87, 593; 2005, 71, 545; 2006, 25, 187; 31, 234; 58, 439; 2007, 3, 12; 12, 64; 15, 76; 16, 77);
Majandus- ja kommunikatsiooniministri 11.12.2006. a määrus nr 99, *Liinirajatise kaitsevööndis tegutsemise tingimused ja kord* (RTL 2006, 89, 1657).

Liinirajatise on aluspinnaga kohtkindlalt ühendatud elektroonilise side võrgu osa, milleks on muu hulgas maakaabel, veekogu põhjas paiknev kaabel, kaablitunnel, kaablikanaliseerimine, ehitistele ja postidele kinnitatud kaablite või juhtmete kogum koos kommutatsiooni-, jaotus- ja otsustusseadmetega, regeneraator, elektrooniliste sideseadmete konteiner ning raadiosidemast. Liinirajatise on ka tehnovõrgud ja -rajatise *ehitusseaduse* ning *asjaõigusseaduse rakendamise seaduse* tähenduses; Liinirajatise planeerimisele ja ehitamisele kohaldatakse ehitiste planeerimiseks ja ehitamiseks kehtestatud nõudeid.

Liinirajatise kaitsevöönd on seadusega kindlaks määratud mõõtmetega ala, kus igasugune liinirajatist ohustada võiv tegevus on lubatud seaduses sätestatud tingimustel ja korras.

Liinirajatise kaitsevööndi mõõtmed on – 2 m liinirajatise keskjoonest või rajatise välisseinast liinirajatise paralleelse mõttelise jooneni või tõmmitsatega raadiomasti korral selle kõrgusega või vabalt seisva raadiomasti korral selle 1/3 kõrgusega ekvivalentse raadiusega mõttelise ringjooneni maapinnal, meetrites.

Liinirajatise kaitsevööndis peab kinnisasja omanik või valdaja või seal tegutsev isik kinni pidama järgmistest kitsendustest:

- liinirajatise kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu liinirajatiseni, ladustada jäätmeid, tuleohtlikke materjale ja aineid, teha tuld, põhjustada oma tegevusega liinirajatise saastamist ja korrosiooni;
- veekogus paikneva liinirajatise kaitsevööndis on keelatud teha süvendustöid, veesõidukiga ankrusse heita, liikuda heidetud ankru, kettide, logide, traalide ja võrkudega.

Liinirajatise asukoha määramise hõlbustamiseks on liinirajatise omanik kohustatud märgistama liinirajatise asukoha.

Liinirajatise kaitsevööndis on ilma liinirajatise omaniku loata keelatud igasugune tegevus, mis võib ohustada liinirajatist:

- ehitada, rekonstrueerida või lammutada hooneid ja rajatise, teha mis tahes mäe-, laadimis-, süvendus-, lõhkamis-, üleujutus-, niisutus- ja maaparandustöid, istutada ja langetada puid ja põõsaid;
- õhuliinina rajatud liinirajatise puhul sõita masinate ja mehhanismidega, mille üldkõrgus maapinnast koos veosega või ilma on üle 4,5 m;
- pinnases paikneva liinirajatise puhul töötada löökmehhanismidega, planeerida pinnast, teha mullatöid sügavamal kui 0,3 m, küntaval maal sügavamal kui 0,45 m ning ladustada ja teisaldada raskusi;
- veekogus paikneva liinirajatise puhul paigaldada veesõidukite liiklustähiseid ja poisid ning lõhata ja varuda jääd.

Liinirajatise kaitsevööndis kasvavate puude okste lõikamise kohustus on maavaldajal, kelle maa peal need puud kasvavad. Sellega seotud kulud kannab liinirajatise omanik, kui tema ja maavaldaja ei ole kokku leppinud teisiti.

Liinirajatise kahjustuste ja vigastuste likvideerimisega seotud kulud kannab nende põhjustamise eest vastutav isik.

3.9 Elektripaigaldise kaitsevöönd

Alus: *Elektriohutusseadus* (RT I 2002, 49, 310; 110, 659; 2004, 18, 131; 30, 208; 75, 520);
Vabariigi Valitsuse 02.07.2002. a, määrus nr 211, *Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus* (RT I 2002, 58, 366; 2003, 44, 305).

Elektripaigaldise kaitsevöönd on elektripaigaldist, kui see on iseseisev ehitis, ümbritsev maa-ala, õhuruum või veekogu, kus ohutuse tagamise vajadusest lähtudes kitsendatakse kinnisasja kasutamist.

Elektripaigaldise kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu elektripaigaldisele, ladustada jäätmeid, tuleohtlikke materjale ja aineid, teha tuld, põhjustada oma tegevusega elektripaigaldise saastamist ja korrosiooni ning korraldada massiüritusi, kui tegemist on üle 1000-voldise nimipingega elektripaigaldisega.

Elektripaigaldise omaniku loata on keelatud:

- elektripaigaldise kaitsevööndis ehitada, teha mis tahes mäe-, laadimis-, süvendus-, lõhkamis-, üleujutus-, niisutus- ja maaparandustöid, istutada ning langetada puid ja põõsaid;
- elektri-veekaabelliinide kaitsevööndis teha süvendustöid, veesõidukiga ankrusse heita, liikuda heidetud ankrude, kettide, logide, traalide ja võrkudega;
- elektri-veekaabelliinide kaitsevööndis paigaldada veesõidukite liiklustähiseid ja poisid ning lõhata ja varuda jääd;

- elektri-õhuliinide kaitsevööndis sõita masinate ja mehhanismidega, mille üldkõrgus maapinnast koos veosega või ilma selleta on üle 4,5 m;
- üle 1000-voldise nimipingega elektri-õhuliinide kaitsevööndis ehitada aedu ja traattarasid ning rajada loomade joogikohti;
- elektri-maakaabelliinide kaitsevööndis töötada löökmehhanismidega, tasandada pinnast, teha mullatöid sügavamal kui 0,3 m, küntaval maal sügavamal kui 0,45 m ning ladustada ja teiselada raskusi.

Õhuliini kaitsevöönd on maa-ala ja õhuruum, mida piiravad mõlemal pool piki liini telge paiknevad mõttelised vertikaaltasandid, ning mille ulatus:

- alla 1 kV pingega liinide korral on 2 m;
- kuni 20 kV pingega liinide korral on 10 m;
- 35–110 kV pingega liinide korral on 25 m;
- 220–330 kV pingega liinide korral on 40 m.

Maakaabelliini maa-ala kaitsevöönd on piki kaabelliini kulgev ala, mida mõlemalt poolt piiravad liini äärmistest kaablitest 1 m kaugusel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid.

Veekaabelliini kaitsevöönd on piki kaabelliini kulgev veepinnast põhjani ulatuv veeruum, mida mõlemalt poolt piiravad liini äärmistest kaablitest järvedes 100 m kaugusel ning jõgedes 50 m kaugusel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid.

Alajaamade ja jaotusseadmete kaitsevöönd. Alajaamade ja jaotusseadmete ümber ulatub kaitsevöönd 2 m kaugusele piirdeaiast, seinast või nende puudumisel seadmest.

3.10 Surveseadme kaitsevöönd

Alus: *Surveseadme ohutuse seadus* (RT I 2002, 49, 309; 2003, 88, 594; 2004, 2, 5; 18, 131; 30, 208);
Vabariigi Valitsuse 02.07.2002. a, määrus nr 213, *Surveseadme kaitsevööndi ulatus* (RT I 2002, 58, 368; 2003, 44, 304).

Surveseadmed ja surveseadmestikud jaotatakse järgmistesse liikidesse:

- I liik – surveseadmed, milles on ette nähtud suurema kui 0,5-baarise rõhu tekkimine;
- II liik – seeriaviisiliselt valmistatavad lihtsad surveanumad, välja arvatud tulekustutid;
- III liik – transporditavad surveseadmed, välja arvatud aerosooliballoonid ja hingamisaparaatide gaasiballoonid;
- IV liik – aerosooliballoonid, välja arvatud aerosooliballoonid, mille maht on väiksem kui 50 milliliitrit, metallist aerosooliballoonid, mille maht on suurem kui 1000 milliliitrit, kaitsva kattega klaasist või mittekillustuvast plastist aerosooliballoonid, mille maht on suurem kui 220 milliliitrit, ja kaitsva katteta klaasist või killustuvast plastist aerosooliballoonid, mille maht on suurem kui 150 milliliitrit;

- V liik – plahvatus- või tuleohtliku, väga tuleohtliku, eriti tuleohtliku, mürgise või väga mürgise vedeliku anumad ja torustikud, milles rõhu tekitab vedelikusamba kõrgus või hüdrauliline löök, samuti muud surveseadmed, mis ei kuulu I–IV liiki.

Surveseadme kaitsevöönd on surveseadet, kui see on iseseisev ehitis, ümbritsev maa-ala, õhuruum või veekogu, kus ohutuse tagamise vajadusest lähtudes kitsendatakse kinnisasja kasutamist.

Surveseadme kaitsevööndis peab hoiduma tegevustest, mis võivad kahjustada surveseadet, sealhulgas ei tohi:

- tõkestada juurdepääsu surveseadmele, ladustada jäätmeid, kemikaale või väetisi, istutada puid ja põõsaid;
- surveseadme omaniku loata ehitada, teha lõhkamis-, puurimis- ja kaevetöid, samuti üleujutus-, niisutus- ja maaparandustöid, ladustada ja teisaldada raskusi ning organiseerida ülesõite või teha muid surveseadme ohutust mõjutada võivaid töid.

Maa-aluste soojustorustike kaitsevöönd. Maa-aluste soojustorustike, mida mõlemal pool torustikke piiravad äärmise torustiku isolatsiooni välispinnast järgmistel kaugustel asuvad mõttelised vertikaaltasandid ja horisontaaltasand, kaitsevööndi ulatus on:

- alla 200 mm läbimõõduga torustiku korral 2 m;
- 200 mm ja suurema läbimõõduga torustiku korral 3 m.

Maapealsete soojustorustike kaitsevöönd. Maapealsete soojustorustike, mida mõlemal pool torustikke piiravad äärmise torustiku isolatsiooni välispinnast järgmistel kaugustel asuvad mõttelised vertikaaltasandid, kaitsevööndi ulatus:

- aurutorustikul töö rõhul üle 16 baari on 10 m;
- aurutorustikul töö rõhul 16 baari ja alla selle on 5 m;
- veetorustikul töö rõhul üle 6 baari on 5 m;
- veetorustikul töö rõhul 6 baari ja alla selle on 2 m.

Kaugküttevõrgu juurde kuuluvate rajatiste ja hoonete kaitsevöönd. Kaugküttevõrgu juurde kuuluvate dreanaažitorude, jaotuskambrite, pumbamajade, mõõtesõlmede ning reguleerpunktide rajatiste ja hoonete kaitsevöönd on maa-ala ja õhuruum, mis asub välisseina äärmistest punktidest 2 m kaugusel paiknevate mõtteliste vertikaalide vahel.

Kaugküttevõrgu kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu kaugküttevõrgule, rajada alalisi ehitisi, ladustada jäätmeid, kemikaale või väetisi, istutada puid ja põõsaid ning teha muid tegevusi, mis võivad kahjustada kaugküttevõrgu konstruktsioone;

Kaugküttevõrgu kaitsevööndis on keelatud ilma võrguettevõtja loata teha lõhkamis-, puurimis- ja kaevetöid, samuti üleujutus-, niisutus- ja maaparandustöid, paigaldada täiendavaid kommunikatsioone, teha ehitustöid, püstitada ajutisi ehitisi, rajada parkimisplatse, ladustada ja teisaldada ma-

terjale, organiseerida ülesõite, paigaldada kinnisasja omaniku või valdaja ehitust läbivates kaugküttevõrgu tehnilistes koridorides täiendavaid kommunikatsioone ja teha ümberehitusi.

Kanalisatsiooni-, vee-, side- ja gaasitrasside ning elektriakaablite ja teiste kommunikatsioonide rajamisel kaugküttevõrgu kaitsevööndisse on vähimad kaugused kaugküttetorustiku välispinnast kommunikatsiooni välispinnani:

- ristumisel 0,2 m;
- paralleelsel kulgemisel 1 m.

Maapealsete vedelkütusetorustike kaitsevöönd on maa-ala ja õhuruum, mis asub torustiku välisseina äärmistest punktidest 5 m kaugusel paiknevate mõtteliste vertikaaltasandite vahel.

3.11 Kanalisatsiooniehitiste veekaitseenõuded ja pumplate kujad

Alus: *Veeseadus* (RT I 1994, 40, 655; 1996, 13, 241; 240; 1998, 2, 47; 61, 987; 1999, 10, 155; 54, 583; 95, 843; 2001, 7, 19; 42, 234; 50, 283; 94, 577; 2002, 1, 1; 61, 375; 63, 387; 2003, 13, 64; 26, 156; 51, 352; 2004, 28, 190; 38, 258; 2005, 15, 87; 37, 280; 67, 512; 2006, 28, 211; 2007, 1, 1);
Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadus (RT I 1999, 25, 363; 2000, 39, 238; 102, 670; 2001, 102, 668; 2002, 41, 251; 61, 375; 63, 387; 2003, 13, 64; 2005, 37, 280);
 Vabariigi Valitsuse 16.05.2001. a. määrus nr 171, *Kanalisatsiooniehitiste veekaitseenõuded* (RT I 2001, 47, 261; 2006, 40, 310);
 Keskkonnaministri 16.10.2003. a määrus nr 75, *Nõuete kehtestamine ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete kohta* (RTL 2003, 110, 1736);
 Keskkonnaministri 16.11.1998. a määrus nr 65, *Heitveesuubla-na kasutatavate veekogude või nende osade nimekirja reostustundlikkuse järgi kinnitamine* (RTL 1998, 346/347, 1432; 1999, 167, 2446);
 Vabariigi Valitsuse 31.07.2001. a määrus nr 269, *Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord* (RT I 2001, 69, 424; 2003, 83, 565; 2006, 10, 67);
 Keskkonnaministri 16.12.2005. a määrus nr 76, *Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kaitsevööndi ulatus* (RTL 2005, 123, 1949).

Kanalisatsioon on ehitiste või seadmete süsteem heitvee ja reovee kogumiseks või suublasse juhtimiseks.

Reovee kogumisalaks nimetatakse ala, kus on piisavalt elanikke ja majandustegevust reovee kogumiseks kanalisatsiooni kaudu reoveepuhastisse või heitvee juhtimiseks suublasse.

Määrusega *kanalisatsiooniehitiste veekaitsenõuded* kehtestatakse reovee kogumiseks, puhastamiseks või suublasse juhtimiseks rajatud kanalisatsioonitorustiku, reoveepuhasti (välja arvatud kohtpuhasti ehk reovee eelpuhasti), pumpla või muu reovee kogumise, puhastamise ja heitvee suublasse juhtimisega seotud hoone või rajatise veekaitsenõuded.

Reoveepuhastid jagunevad:

- suurteks reoveepuhastiteks ehk suurpuhastiteks, mille jõudlus on üle 2000 inimekvivalendi (edaspidi ie);
- väikesteks reoveepuhastiteks ehk väikepuhastiteks, mille jõudlus on kuni 2000 ie;
- omapuhastiteks üksikmajapidamise reovee puhastamiseks.

Inimekvivalendiks loetakse ühe inimese põhjustatud keskmise ööpäevase tingliku veereostuskoormuse ühikut. Biokeemilise hapnikutarbe (BHT7) kaudu väljendatud inimekvivalendi väärtus on 60 g hapnikku ööpäevas.

Kuja Kanalisatsiooniehitiste veekaitsenõuete määruse tähenduses on kanalisatsiooniehitise, torustik välja arvatud, lubatud kõige väiksem kaugus tsiviilhoonest või joogivee salvkaevust. Kuja ulatus sõltub suublaks olevast pinnasest ja selle omadustest, reoveepuhasti jõudlusest, reovee puhastamise viisist ja reoveepumplasse juhitava reovee vooluhulgast.

Tabel 10. Väike- ja suurpuhastite nõutavad kujad sõltuvalt reovee puhastamise viisist ja reoveepuhasti jõudlusest

Reovee puhastamisviis	Kuja (meetrites)			
	Väikepuhasti jõudlus (ie)	Suurpuhasti jõudlus (ie)		
		kuni 2000 ie	2000 – 10 000 ie	10 000 – 100 000 ie
Reoveesettetahendus- ja kompostimisväljakutega mehaaniline või bioloogiline reoveepuhasti või eraldi paiknevad reoveesettetahendus- ja kompostimisväljakud	100	150	200	300
Mehaaniline või bioloogiline reoveepuhasti, kus reoveesetet käideldakse kinnises hoones	50	100	150	200
Biotiik, tehismärgala, avaveeline taimestikpuhasti	100	200	500	800

Ühiskanalisatsiooni reoveepumpla kuja ulatus sõltub reoveepumplasse juhitava reovee vooluhulgast. Kui vooluhulk on kuni 10 m³/d, peab kuja olema 10 m; kui vooluhulk on üle 10 m³/d, peab kuja olema 20 m.

Purgimissõlme kuja peab olema 30 m.

Ühiskanalisatsiooni on keelatud juhtida heitvett, mis sisaldab:

- põlemis- ja plahvatusohtlikke aineid;
- torustikele kleepuvaid või ummistusi tekitavaid aineid;
- inimestele ja keskkonnale ohtlikke mürkaineid;

- radioaktiivseid aineid;
- keskkonnaohtlikku bakterioloogilist reostust;
- biopuhastusele toksiliselt mõjuvaid aineid;
- bioloogiliselt raskesti lagundatavaid keskkonnaohtlikke aineid.

Omapuhasti rajamisel arvestatavad nõuded:

- omapuhasti kuja on vähemalt 10 m (v.a septikul);
- septiku kuja on vähemalt 5 m;
- omapuhastit tohib ehitada väljapoole reovee kogumisalasid;
- omapuhasti peab paiknema joogiveekaevude suhtes allanõlva ning põhjavee liikumissuuna suhtes allavoolu.

Heitvee pinnasesse juhtimine. Nõrgalt kaitstud põhjaveega aladel võib pinnasesse immutada kuni 10 m³ vähemalt bioloogiliselt puhastatud heitvett ööpäevas. Nõrgalt kaitstud põhjaveega aladeks loetakse alasid, mille pinnakate on 2-10 m paksune moreen filtratsioonimooduliga 0,01-0,5 m ööpäevas, alasid, mille pinnakate on alla 2 m paksune savi- või liivsaviikiht filtratsioonimooduliga 0,0001-0,005 m ööpäevas ja alasid, mille pinnakate on 20-40 m paksune liiva- või kruusakiht filtratsioonimooduliga 1-5 m ööpäevas.

Heitvett kuni 50 m³ ööpäevas võib pärast mehaanilist puhastust ja vastavalt Vabariigi Valitsuse määruses toodud nõuetele, immutada pinnasesse, välja arvatud joogiveeallika sanitaarkaitsealadel ja nende välispiirist lähemal kui 50 m, kui juhtimine kaugel asuvasse veekogusse ei ole majanduslikult põhjendatud ning ei ole põhjavee reostumise ohtu.

Lahkvoolse kanalisatsiooni kaudu tohib sademevett pärast mehaanilist puhastust ja vastavalt Vabariigi Valitsuse määruses toodud nõuetele immutada pinnasesse, välja arvatud joogiveeallika sanitaarkaitsealadel ja nende välispiirist lähemal kui 50 m.

Heitvee pinnasesse juhtimise tingimused (hulk pindalaühiku kohta, reostusnäitajate lubatavad piirväärtused jm) täpsustatakse vee erikasutusloas.

Kui heitvee juhtimine kaugel asuvasse veekogusse on ebamajanduslik ning ei ole põhjavee reostumise ohtu, võib heitvett immutada pinnasesse, v.a veehaarde sanitaarkaitsealal ja mitte lähemal kui 50 m selle välispiirist, järgmistes kogustes:

- 10–50 m³ ööpäevas pärast reovee bioloogilist puhastamist;
- kuni 10 m³ ööpäevas pärast reovee mehaanilist puhastamist.

Kanalisatsiooni kaudu või vahetult veekogusse või pinnasesse suunatava heitvee reostusnäitajad peavad vastama Vabariigi Valitsuse määruses kehtestatud nõuetele.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni maa-aluste survetorustike kaitsevööndi ulatus torustiku telgjoonest mõlemale poole on:

- alla 250 mm siseläbimõõduga torustikul 2 m;

- 250 mm kuni alla 500 mm siseläbimõõduga torustikul 2,5 m;
- 500 mm ja suurema siseläbimõõduga torustikul 3 m.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni maa-aluste vabavoolsete torustike kaitsevööndi ulatus torustiku telgjoonest mõlemale poole on:

- torustikul, mille siseläbimõõt on alla 250 mm ja mis on paigaldatud kuni 2 m sügavusele – 2 m;
- torustikul, mille siseläbimõõt on 250 mm ja suurem ning mis on paigaldatud kuni 2 m sügavusele – 2,5 m;
- torustikul, mille siseläbimõõt on alla 250 mm ja mis on paigaldatud üle 2 m sügavusele – 2,5 m;
- torustikul, mille siseläbimõõt on 250 mm ja suurem ning mis on paigaldatud üle 2 m sügavusele – 3 m;
- torustikul, mille siseläbimõõt on 1000 mm ja suurem ning mis on paigaldatud üle 2 m sügavusele või allmaakaevõõnesse – 5 m.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni muude ehitiste ümber ulatub kaitsevöönd piirdeaiani, selle puudumisel 2 m kaugusele ehitisest.

3.12 Puurkaevude sanitaarkaitsevöönd

Alus: *Veeseadus* (RT I 1994, 40, 655; 1996, 13, 241; 240; 1998, 2, 47; 61, 987; 1999, 10, 155; 54, 583; 95, 843; 2001, 7, 19; 42, 234; 50, 283; 94, 577; 2002, 1, 1; 61, 375; 63, 387; 2003, 13, 64; 26, 156; 51, 352; 2004, 28, 190; 38, 258; 2005, 15, 87; 37, 280; 67, 512; 2006, 28, 211; 2007, 1, 1);
Keskkonnaministri 16.12.1996. a määrus nr 61, *Veehaarde sanitaarkaitseala moodustamise ja projekteerimise kord* (RTL 1997, 3, 8; 2004, 96, 1500).

Sanitaarkaitseala moodustamise ja projekteerimise korra ülesandeks on kindlustada veehaaret ümbritseval maa- ja veelal põhja- ja pinnavee ning veehaarderajatiste kaitse, et võimaldada joogivee nõuetele vastava vee tootmine.

Põhjaveehaardele moodustatakse sanitaarkaitseala, üldjuhul 50 m raadiuses ümber puurkaevu või 50 m kaugusele mõlemale poole kaevusid ühendavast sirgjoonest ja 50 m raadiuses ümber puurkaevude rea otsmiste puurkaevude. Sanitaarkaitseala ei moodustata, kui kasutatav põhjavesi ei sobi omadustelt olmeveeks või kui vett võetakse põhjaveekihist alla 10 m³/d ühe kinnisasja vajadusteks.

Juhul kui veehaarde projektikohane tootlikkus on üle 500 m³/d, koostatakse koos põhjaveehaarde projekt või põhjavee uuringute aruandega sanitaarkaitseala projekt. Projekti tellib veehaarde omanik või valdaja. Veehaarde või sanitaarkaitseala projekti alusel ja maakonna keskkonnateenistuse esildisel võib keskkonnaminister sanitaarkaitseala ulatust muuta järgmiselt:

- juhul, kui veehaarde projektikohane tootlikus on alla 10 m³ ööpäevas ja vett võetakse ühisveevärgi vajaduseks, vähendada 10 m;
- juhul, kui veehaarde projektikohane tootlikus on üle 10 m³ ööpäevas ja põhjaveekiht on hästi kaitstud, vähendada 10 m;
- juhul, kui veehaarde projektikohane tootlikus on üle 500 m³ ööpäevas suurendada 200 m.

3.13 Põhja- ja pinnavee kaitse põllumajanduslikest reostusallikatest pärineva reostuse eest

Alus: *Veeseadus* (RT I 1994, 40, 655; 1996, 13, 241; 240; 1998, 2, 47; 61, 987; 1999, 10, 155; 54, 583; 95, 843; 2001, 7, 19; 42, 234; 50, 283; 94, 577; 2002, 1, 1; 61, 375; 63, 387; 2003, 13, 64; 26, 156; 51, 352; 2004, 28, 190; 38, 258; 2005, 15, 87; 37, 280; 67, 512; 2006, 28, 211; 2007, 1, 1);
Vabariigi Valitsuse 28.08.2001. a määrus nr 288, *Veekaitse nõuded väetise- ja sõnnikuhoidlatele ning siloladustamiskohtadele ja sõnniku, silomahla ja muude väetiste kasutamise ja hoidmise nõuded* (RT I 2001, 72, 443; 2002, 15, 89; 2004, 13, 89);
Keskkonnaministri 30.12.2002. a määrus nr 78, *Reoveesette põllumajanduses, haljastuses ja rekultiveerimisel kasutamise nõuded* (RTL, 2003, 5, 48; 2004, 64, 1056).

Põhja- ja pinnavee kaitseks põllumajanduslikest reostusallikatest pärineva reostuse ennetamiseks ja piiramiseks tuleb järgida Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud mineraalväetiste, sõnniku ning silomahla kasutamise ja hoidmise nõudeid.

Sõnnikuga on lubatud anda haritava maa hektari kohta külvikorra keskmisena kuni 170 kg lämmastikku aastas. Mineraalväetistega on lubatud anda haritava maa hektari kohta külvikorra keskmisena 30 kg fosforit aastas ja selline kogus lämmastikku, mis on põllumajanduskultuuride kasvuks vajalik ning vastavuses kehtestatud mineraalväetiste, sõnniku ning silomahla kasutamise ja hoidmise nõuetega.

Haritava maa ühe hektari kohta tohib pidada kuni 1,5 loomühikule vastaval hulgal loomi. Suuremale arvule loomühikutele vastaval hulgal loomi haritava maa ühe hektari kohta tohib pidada nõuetekohase mahutavusega sõnnikuhoidla või sõnniku- ja virtsahoidla või sõnniku müügilepingu olemasolu korral.

Põllumajanduses, haljastuses ja rekultiveerimisel reoveesette kasutamisel tuleb järgida keskkonnaministri määrusega kehtestatud nõudeid. Põllumajandustootjal on soovitatav järgida head põllumajandustava st üldtunnustatud tootmisvõtteid ja -viise, mille järgimise korral ei teki ohtu keskkonnale.

Allikate ja karstilehtrite ümbruses on 10 m ulatuses veepiirist või karstilehtrite servast keelatud väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamine ning vee kvaliteeti ohustav muu tegevus.

3.14 Maaparandussüsteemidega seotud nõuded

Alus: *Maaparandusseadus* (RT I 2003, 15, 84; 2004, 32, 227; 2005, 37, 284; 2007, 24, 129);
Asjaõigusseadus (RT I 1993, 39, 590; 1999, 44, 509; 2001, 34, 185; 52, 303; 93, 565; 2002, 47, 297; 53, 336; 99, 579; 2003, 13, 64; 17, 95; 78, 523; 2004, 20, 141; 37, 255; 2005, 39, 308; 59, 464; 63, 481; 2007, 24, 128);
Keskkonnaministri 24.12.1996. a. määrus nr 64, *Veekaitse nõuete kehtestamine maaparandussüsteemide ehitamisel ja eksploateerimisel* (RTL 1997, 14, 87; 1999, 34, 415);
Vabariigi Valitsuse 03.01.2006. a. korraldus nr 1, *Riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetelu* (RTL 2006, 7, 133).

Maaparanduseks peetakse *maaparandusseaduse* tähenduses maa kuivendamist, niisutamist ja maa veerežiimi kahepoolset reguleerimist, samuti happeliste muldade lupjamist ning agromelioratiivsete, kultuurtehniliste ja muude maaparandushoiutööde tegemist maatulundusmaa sihtotstarbega maa ja maapiirkonnas paikneva põllumajanduslikult kasutatava elamumaa sihtotstarbega eluasemekohtade maa viljelusväärtuse suurendamiseks.

Maaparandussüsteem on maatulundusmaa ja eluasemekohtade maa kuivendamiseks või niisutamiseks või veerežiimi kahepoolseks reguleerimiseks vajalike hoonete ja rajatiste kogum.

Maaparandussüsteemi reguleeriv võrk *maaparandusseaduse* tähenduses on veejuhtmete võrk liigvee vastuvõtmiseks või vee jaotamiseks. Reguleeriv võrk peab tagama maaviljeluseks sobiva mullaveerežiimi ja minimeerima reostuse leviku ohu.

Maaparandussüsteemi eesvool *maaparandusseaduse* tähenduses on kuivendusvõrgust voolava liigvee ärajuhtimiseks või niisutusvõrgu veehaardesse vee juurdevooluks rajatud veejuhe või loodusliku veekogu reguleeritud lõik, mille veeseisust sõltub reguleeriva võrgu nõuetekohane toimimine. Riigi poolt korrashoitavad ühiseesvoolud on toodud tabelis 11.

Tabel 11. Riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetelu Viru-Nigula vallas

Jrk nr	Veejuhtme		Riigi poolt korrashoitava ühiseesvoolu lõigu				
	kood	nimi	pikkus	alguspunkti		lõpp-punkti	
				kirjeldus	X koordinaat Y koordinaat	kirjeldus	X koordinaat Y koordinaat
1.	1072100	Padaoru kr	5,1	suudmest 0,76 km vv	<u>654287</u> 6591474	Lääne- ja Ida-Virumaa piirist 0,92 km vv	<u>658245</u> 6591065
2.	1072300	Kongla oja	7,2	Põdruse–Kunda–Pada mnt truubist 0,88 km vs	<u>650675</u> 6595260	Kohtla-Järve–Tallinn gaasi-juhe	<u>648445</u> 6589706

Ühiseesvool on *maaparandusseaduse* tähenduses on eesvool, mis tagab mitmel kinnisasjal asuva maaparandussüsteemi toimimise. Eesvool peab tagama liigvee äravoolu kuivendusvõrgust või vee juurdevoolu niisutusvõrku ning olema võimalikult suure isepuhastusvõimega. Kuivendus-süsteemi suubla *maaparandusseaduse* tähenduses on looduslik veekogu, kuhu suubub liigvesi eesvoolu või reguleeriva võrgu kaudu. Maaparandussüsteemi maa-ala *maaparandusseaduse* tähenduses on maa-ala, millel paikneb reguleeriv võrk. Maaparandussüsteemi teenindav tee on *maaparandusseaduse* tähenduses on tee, mis on vajalik maaparandushoiutööde tegemiseks ega ole *teeseaduse* (RT I 1999, 26, 377; 93, 831; 2001, 43, 241; 50, 283; 93, 565; 2002, 41, 249; 47, 297; 53, 336; 61, 375; 63, 387; 2003, 79, 530; 88, 594; 2004, 84, 569; 2005, 11, 44; 40, 312; 61, 479; 2006, 30, 232; 2007, 14, 70; 15, 76) tähenduses avalikult kasutatav tee.

Reguleeriv võrk peab tagama maaviljeluseks sobiva mullaveerežiimi ja minimeerima reostuse leviku ohu. Eesvool peab tagama liigvee äravoolu kuivendusvõrgust või vee juurdevoolu niisutusvõrku ning olema võimalikult suure isepuhastusvõimega.

Kinnisasja omanik peab lubama ehitada oma kinnisasjale teist kinnisasja teeniva maaparandussüsteemi, kui teist kinnisasja ei ole maaparandussüsteemi ehitamata võimalik sihipäraselt kasutada või kui selle ehitamine teise kohta põhjustab ülemäärased kulutusi. Asjaosalistel tuleb seada realservituut *asjaõigusseaduses* sätestatud alustel ja korras.

Maaparandussüsteemi rajamine võõrale maale:

- maa kuivendamiseks või niisutamiseks vajaliku veejuhtme rajamisele võõrale maale on madalama maatüki omanik kohustatud hüvitusega laskma juhtida oma maatükile looduslikku vett, kui see varem loomulikult viisil sinna voolas või imbus. Kui selline vee juhtimine tekitab talle kahju, võib ta nõuda, et kõrgema maatüki omanik omal kulul pikendaks kunstlikku veejuhet läbi madalama maatüki;

- vee juhtimiseks läbi võõra maa tuleb asjaosalistel seada servituut valitseva kinnisasja kasuks, mille kohta kohaldatakse asjaõigusseaduse sätteid;
- vee juhtimine peab toimuma võimalikult mööda piire või sihte, kus maaparandussüsteem maa kasutamist kõige vähem takistab ja maale kõige vähem kahju tekitab. Läbi õue, puiestike, viljapuu- ja köögi-viljaaedade võib vett juhtida ainult toruveejuhtmetega, kui omanikuga ei lepita kokku teisiti.

Maaomanik peab arvestama järgmiste nõuete ja piirangutega:

- igasugune kunstlik veevoolu takistamine ja ummistamine maaparandussüsteemis ning veevõtt maaparandussüsteemist, kui see tekitab kahju teisele maaomanikule või maaparandussüsteemile, on keelatud;
- maad ei või harida lähemal kui 1 m eesvoolu pervest, kui seadusega või Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud korras ei määrata kindlaks laiemat veekaitsevööndit;
- maaomanik peab lubama kasutada oma maad maaparandussüsteemide seisundi kontrollimiseks, maaparanduslikeks uurimis- ja projekteerimistöödeks, maaparandustöödest tingitud ajutisteks läbisõitudeks ja pinnase paigaldamiseks, kui hüvitatakse talle tekitatud kahju;
- maa kruntimisel või ümberkruntimisel kooskõlas maakorralduslike õigusaktidega tuleb tagada maaparandussüsteemi toimimine ja kaitse.

Maaomanikul/maavaldajal on õigus:

- kui tema maast antakse õigus vett läbi juhtida, võib maaomanik nõuda maaparandussüsteemi alla jääva maa äraostmist loa saaja poolt, samuti kogu ülejäänud maa või selle osa äraostmist, mis maaparandussüsteemi rajamise tagajärjel kasutuskõlbmatuks muutub;
- saada maaparandussüsteemi rajajalt hüvitist tekitatud kahjude eest.

Veekogude kallastel rakendatakse järgmisi keskkonnakaitselisi meetmeid:

- veekogu kallastele rajatakse puhverribasid või puhverlodusid;
- voolusängis oleva reostuse püüdmiseks on sobiva reljeefiga kohtades võimalik ehitada settebasseine,
- vajaduse korral võib voolusängis oleva reostuse püüdmiseks kasutada keemilisi filtreid.

Maaparandussüsteemi korrastamistöödel või rekonstrueerimisel tuleb arvestada maaparandustööde võimalikku mõju järgmistele maaparandustööde piirangutsoonidele:

- I klassi piirangutsoonideks on kaitseala vööndid, kus kehtestatud kaitse-eeskiri ei luba maaparandustöid (loodusreservaadid ja sihtkaitsevööndid, kus maaparanduse hooldustööd on keelatud);
- II klassi piirangutsoonideks on kaitseala sihtkaitsevööndid, kus kaitstava loodusobjekti säilitamiseks vajaliku või seda objekti mitte-

kahjustava tegevusena on kaitseala kaitse-eeskirjaga lubatud olemasolevate maaparandussüsteemide hooldustööd;

- III klassi piirangutsoonideks on kaitsealade piiranguvööndid, programmialade üldvööndid ja eelmistes punktides nimetatud alad.

Maavaldaja võib maaparandussüsteemi maa-ala siht- või kasutusotstarvet muuta maaparandusbüroo eelneva kooskõlastuse alusel.

Kinnisasja, millel paikneb maaparandussüsteem, võib ümber kruntida, jagada, ühendada, liita või eraldada maaparandusbüroo eelneva kooskõlastuse alusel.

3.15 Välisõhu saastekaitse

Alus: *Välisõhu kaitse seadus* (RT I 2004, 43, 298; 2005, 15, 87; 2007, 19, 95);
Rahvatervise seadus (RT I 1995, 57, 978; 1996, 3, 56; 49, 953; 1997, 37/38, 569; 1999, 30, 415; 88, 804; 2001, 23, 128; 2002, 32, 187; 53, 336; 61, 375; 63, 387; 90, 521; 2003, 26, 156; 160; 2004, 45, 315; 75, 520; 87, 593; 2005, 24, 179; 2006, 28, 211; 55, 405; 2007, 1, 1);
Vabariigi Valitsuse 26.01.1999. a määrus nr 38, *Eluruumidele esitatavate nõuete ja üüri arvestamise korra kinnitamine* (RT I 1999, 9, 138; 2000, 66, 427; 2001, 67, 403; 97, 613; 2002, 66, 402; 2005, 6, 23);
Sotsiaalministri 04.03.2002. a määrus nr 42, *Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid* (RTL 2002, 38, 511);
Keskkonnaministri 07.09.2004. a määrus nr 115, *Välisõhu saastatuse taseme piir-, sihtväärtused ja saastetaluvuse piirmäärad, saasteainete sisalduse häiretasemed ja kaugemad eesmärgid ning saasteainete sisaldusest teavitamise tase* (RTL 2004, 122, 1894; 2006, 33, 592).

Välisõhk on troposfääri hooneväline õhk, välja arvatud õhk töökeskkonnas. Saasteaine on keemiline aine või ainete segu, mis eraldub välisõhku tegevuse otsesel või kaudsel tagajärjel ja mis võib mõjuda kahjulikult inimese tervisele või keskkonnale, kahjustada vara või kutsuda esile pikaajalisi kahjulikke tagajärgi.

Saasteallikas on saasteaineid välisõhku suunav või eraldav objekt. Saasteallikad jagunevad paikseteks ja liikuvateks saasteallikateks. Paikne saasteallikas on püsiva asukohaga üksik saasteallikas, kaasa arvatud teatud aja tagant teisaldatav saasteallikas, või ühel tootmisterritooriumil asuvate saasteallikate grupp. Liikuv saasteallikas on püsiva asukohata saasteallikas, mis samal ajal saasteainete välisõhku eraldamisega võib vahetada asukohta.

Saasteallika mõjupiirkond on piirkond, kus saasteallikast eralduva saasteaine heitkogus moodustab maapinnalähedases õhukihis saasteaine sisal-

duse, mis on vähemalt kümme protsenti välisõhu saastatuse taseme ühe tunni keskmisest piirväärtusest. Saasteallika mõjupiirkonnas kehtivad välisõhu saastatuse taseme piir- ja sihtväärtused ka õhukihis, mis ulatub 2 m võrra kõrgemale kõige kõrgemal asuva eluruumi laest ja 1 m kaugusele eluruumi välisseinast.

Paikse saasteallika saasteaine heitkoguse piirväärtus on majandustegevuse mis tahes valdkonna paiksest saasteallikast eralduva saasteaine piirkogus väljuvate gaaside mahu-, toodangu-, võimsuse -, energia- või ajaühiku kohta väljendatuna kontsentratsiooni, protsendi või heitkoguse tasemenähtena. Heitkoguse piirväärtust ei tohi ületada.

Arvestades inimorganismide erinevat kohanemisreaktsiooni, võib keskkonnaminister Tervisekaitseinspeksiooni ettepanekul kehtestada määrusega elanikkonna tundlike gruppide tervise kaitseks välisõhu saastatuse taseme seaduses sätestatutest rangemad piirväärtused järgmiste asutuste territooriumil:

- tervishoiuasutus;
- hoolekandeaasutus;
- lasteaed;
- kool.

Ebameeldiva või ärritava lõhnaga aine *välisõhu kaitse seaduse* tähenduses on inimtegevusest põhjustatud välisõhku eralduv aine või ainete segu, mis võib tekitada elanikkonnal soovimatut lõhnataju. Lõhnaaine esinemise välisõhus määrab selleks moodustatud lõhnaaine esinemise määramise ekspertrühm. Lõhnaaine esinemise määramise ekspertrühm annab hinnangu lõhnaaine esinemise kohta välisõhus ning lõhna esinemise korral nõuab seda põhjustava saasteallika valdajalt lõhna vähendamise tegevuskava koostamist.

Mootor-, õhu-, vee- ja rööbassõiduki, mopeedi, maanteevälise liikurmasina, traktori ning muu liikuva saasteallika heitgaasi saasteainete sisaldus ja suitsusus ning müratase ei tohi ületada kehtestatud normatiive.

Mootorsõiduki juht peab vältima:

- tolmu ja prahi levikut puistematerjalide veokilt;
- välisõhu saastamist töötava mootoriga seisvalt mootorsõidukilt, kui see ei ole tingitud töökorraldusest.

Maavarade kaevandamisel, lõhkamistöodel, sõnnikuhoidlate rajamisel, puistematerjalide laadimisel või muul seesugusel tegevusel, mis võib tõenäoliselt põhjustada saastatuse taseme piirväärtuste ületamist maapinnalähedases õhukihis, on saasteallika valdaja kohustatud rakendama täiendavaid meetmeid saasteainete välisõhku eraldumise vähendamiseks. Saasteainete välisõhku eraldumist vähendavad meetmed ei tohi kaasa tuua pinnase ja vee saastamist.

Transpordisõlmede ning tootmis- ja teenindusobjektide kavandamisel tuleb vältida territooriume, kus ebasoodsate ilmastikutingimuste korral on

välisõhku eraldunud saasteainete hajumine loodus- või tehisoludest tingitud põhjustel takistatud.

Objekti valdaja on kohustatud rakendama abinõusid tolmu ja prahi leviku vältimiseks tema halduses olevatelt ladustamiskohtadelt, tänavatelt ja teedelt.

Silmas pidades õhusaaste kauglevi, mis võib ületada riigipiire, ja piiriülese õhusaaste kauglevi *Genfi konventsiooni* (RT II 2000, 4, 25) nõudeid, on keelatud ehitada korstnaid, millest saasteained väljuvad kõrgemal kui 250 m maapinnast.

Käitise projekteerimisel tuleb arvestada, et saasteaineid välisõhku väljutavad korstnad, ventilatsiooniavad ja -torud oleksid vähemalt 5 m kõrgemal saasteallikast, kuni 50 m kaugusel eluhoonetest ning oleksid täidetud seaduses sätestatud nõuded.

Välisõhu saasteluba ja erisaasteluba on dokumendid, mis annavad seaduses sätestatud juhtudel õiguse viia saasteaineid paiksest saasteallikast välisõhku ning määravad selle õiguse kasutamise tingimused.

Kui piirkonna välisõhu hinnatud saastatuse tase või seaduse alusel kehtestatud saasteaine heite summaarne piirkogus ei võimalda rahuldada kõiki saasteloa taotlusi, on saasteloa saamise eelisõigus isikul:

- kes toodab energiat olme- või sotsiaalvajadusteks;
- kelle saasteainete heitkogus samalaadse toodangu ühiku kohta on kõige väiksem.

Paikse saasteallika valdaja peab kasutama parimat võimalikku tehnikat, energiasäästlikku tehnoloogiat, keskkonnasõbralikke energiaallikaid ja püüdesaadmeid saasteainete heitkoguste vähendamiseks sedavõrd, kuivõrd see on tehniliselt võimalik ja majanduslikult mõistlik tehtavaid kulutusi ja tekkida võivat kahju arvestades.

Saasteallika valdaja rakendab täiendavaid meetmeid, et vähendada süsinikdioksiidi ja teiste kasvuhoonegaaside, nagu metaani, diämmastikoksiidi, hüdroluorosüsivesinike, perfluorosüsivesinike ja väävelheksafluoriidi heitkoguseid, mis välisõhus akumulierides võivad põhjustada kliimamuutust. Paiksetest ja liikuvatest saasteallikatest eralduvate kasvuhoonegaaside summaarse lubatud heitkoguse ja selle jaotuskava kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

Välisõhus leviv müra on inimtegevusest põhjustatud ning välisõhus leviv soovimatu ja kahjulik heli, mille tekitavad paiksed või liikuvad saasteallikad.

Müra tekitamine põhjendamatult on keelatud.

Müra piirtase on suurim lubatud müratase, mille ületamisel tuleb rakendada müratõrjeabinõusid.

Müra kriitiline tase on müratase, mille ületamine tekitab ebarahuldava mürasituatsiooni ja põhjustab inimese tugeva häirituse ning mille juures tuleb rakendada abinõusid inimese tervise kaitseks.

Müra taotlustase on müra normtase, mida kasutatakse uuel planeeritaval alal ja olemasoleva müraolukorra parandamiseks.

Välisõhus leviva müra piiramise eesmärgil planeeringu koostamisele esitatavad nõuded kehtestab keskkonnaminister määrusega. Välisõhus leviva müra normtasemed ning mürataseme määramise ja hindamise meetodid kehtestab sotsiaalminister määrustega.

Müra normtasemete kehtestamisel lähtutakse:

- päevasest (7.00-23.00) ja öisest (23.00-7.00) ajavahemikust;
- müraallikast: auto-, raudtee- ja lennuliiklus, veesõidukite liiklus, tööstus-, teenindus- ja kaubandusettevõtted, spordiväljakud ja meelelahutuspaigad, ehitustööd, elamute ja üldkasutusega hoonete tehnoseadmed, naabrite müra (olmemüra);
- müra iseloomust: püsiva või muutuva tasemega müra;
- välismüra normimisel: hoonestatud või hoonestamata ala kategooriast.

Hoonestatud või hoonestamata alad jaotatakse üldplaneeringu alusel:

- I kategooria: looduslikud puhkealad ja rahvuspargid, puhke- ja tervishoiuasutuste puhkealad;
- II kategooria: laste- ja õppeasutused, tervishoiu- ja hoolekandetasutused, elamualad, puhkealad ja pargid linnades ning asulates;
- III kategooria: segaala (elamud ja ühiskasutusega hooned, kaubandus-, teenindus- ja tootmisettevõtted);
- IV kategooria: tööstusala.

Välismüra lubatud müra osas tuleb lähtuda Sotsiaalministri määrusest nr 42, *müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid* toodud arvulistest suurustest. Siinkohal on määrusest välja toodud ainult taotlustaseme arvsuurused uutel planeeritavatel aladel tabel 12 ja tabel 13 (lk 59).

Kaubandus- ja teenindusettevõtete, spordiväljakute ja meelelahutuspaikade meelelahutuspaikade tegevusest põhjustatud müra taotlustase on samane tööstusmüra taotlustaseme arvsuurusega uutel planeeritavatel aladel.

Projekteerimistingimuste määramisel tuleb lähtuda Sotsiaalministri 04.03.2002. a määruses nr 42, *müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid* toodud arvulistest suurustest.

Tabel 12. Liiklusmüra (auto-, raudtee- ja lennuliiklus, veesõidukite liiklus) ekvivalenttase $L_{pA,eq,T}$, dB

	Päeval	Öösel
I kategooria	50	40
II kategooria	55	45
III kategooria	60	50
IV kategooria	• 65	55

Tabel 13. Tööstusettevõtete müra ekvivalenttase $L_{pA,eq,T}$, dB

	Päeval	Öösel
I kategooria	45	35
II kategooria	50	40
III kategooria	55	45
IV kategooria	65	55

Viru-Nigula Vallavolikogul on õigus kehtestada välisõhus levivale mürale oma haldusterritooriumil või selle osal kehtestatud normidest kuni 50% rangemaid normtasemeid.

3.16 Jäätmekäitlus

Alus: *Jäätmeseadus* (RT I 2004, 9, 52; 30, 208; 2005, 15, 87; 37, 288; 2006, 28, 209; 58, 439; 2007, 19, 94);
 Põllumajandusministri 10.11.2000. a määrus nr 65, *Loomsete jäätmete liigitus, nende käitlemise veterinaarnõuded ning käitlemisega tegelevate ettevõtete tunnustamise kord* (RTL 2000, 120, 1874; 2001, 77, 1037; 106, 1471; 137, 2015; 2003, 43, 623; 73, 1075; 128, 2073);
 Keskkonnaministri 29.04.2004. a määrus nr 38, *Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded* (RTL 2004, 56, 938; 108, 1720; 2006, 91, 1685);
 Viru-Nigula Vallavolikogu 29.03.2005. a määrus nr 6, *Viru-Nigula valla jäätmehoolduseeskiri* (KO 2005, 125, 1283).

Jäätmekäitlus on jäätmete kogumine, vedamine, taaskasutamine ja kõrvaldamine. Jäätmete kogumine on jäätmete kokkukorjamine, sortimine ja segukoostamine nende edasise veo või tekkekohas taaskasutamise või kõrvaldamise eesmärgil.

Keskkonnanahäiring on arvulise normiga reguleerimata negatiivne keskkonnamõju või negatiivne keskkonnamõju, mis ei ületa arvulist normi, nagu jäätmetest põhjustatud hais, tolm või müra; lindude, näriliste või putukate kogunemine; aerosoolide sisaldus õhus või jäätmete tuulega laialikandumine.

Kõik Viru-Nigula valla haldusterritooriumil tegutsevad juriidilised ja füüsilised isikud peavad rakendama kõiki sobivaid võimalusi, et vältida jäätmete teket ja vähendada nende hulka ning kandma hoolt, et jäätmed ei põhjustaks ülemäärast ohtu tervisele ega keskkonnale.

Olmejäätmevaldaja on kohustatud liituma korraldatud olmejäätmeveoga.

Suletud prügilate järelhooldel perioodil tuleb nii palju kui võimalik vältida või vähendada jäätmete ladestamisest ja ladestatud jäätmetest lähemas ja kaugemas tulevikus tuleneda võivat negatiivset mõju keskkonnale, eelkõige pinna- ja põhjavee ning pinnase ja õhu saastamist, kasvuhooneefekti põhjustavate gaaside teket ja nendest mõjudest tulenevat mis tahes riski inimese tervisele.

3.17 Tuleohutusnõuded

Alus: Teede- ja sideministri 30.07.1998. a määrus nr 45, *Raudteetranspordi tuleohutusnõuded* (RTL 1998, 249, 1033);
Siseministri 8.09.2000. a, määrus nr 55, *Tuleohutuse üldnõuded* (RTL 2000, 99, 1559; 2004, 100, 1599);
Vabariigi Valitsuse 27.10.2004. a määrus nr 315, *Ehitisele ja selle osale esitatavad tuleohutusnõuded* (RT I 2004, 75, 525).

Käesolev üldplaneering teeb ettepaneku määrata tuletõrje veevõtukohtad ning tähistada need üldplaneeringu kaardile.

Vastutus tuleohutusnõuete täitmise eest krundil lasub selle omanikul ja valdajal. Territooriumi sõidutee, juurdepääs ehitisele ja ladestatud materjalile ning tuletõrje-veevõtukohtadele hoitakse vaba ning aastaringelt kasutamiskõlblikus seisukorras. Objekti territoorium tuleb hoida alaliselt puhas põlevmaterjali jäätmetest. Territooriumi puhastamise sageduse kehtestab objekti valdaja. Jäätmete hoiukoht peab paiknema põlevmaterjalist või süttiva pinnakihi ehitisest või mis tahes tulepüsivusega ehitise välisseinast olevast ukse-, akna- või muust avast vähemalt 2 m kaugusel.

Tee või läbisõidukoha sulgemisel remondiks või muuks otstarbeks, kui see takistab tuletõrje- ja päästetehnika läbisõitu, rajatakse viivitamatult muu läbipääs suletavasse lõiku või seatakse üles ümbersõiduvõimalust näitav viit. Linna või muu tiheasustusega kohas tänava läbisõiduks sulgemisel rohkem kui üheks ööpäevaks informeerib tänava sulgemisloa saanud isik sellest viivitamatult häirekeskust.

Territooriumil ei tohi:

- ladustada ehitiste vahelisse tuleohutuskujala alasse mis tahes põlevmaterjali, põlevpakendis seadet või -taarat ning parkida mootorsõidukit või muud tehnikat;
- rajada ehitist ilma kehtestatud korras heakskiidetud ehitusprojektita;
- sõita sädemepüüdjata mootorsõidukiga põlevvedeliku või -gaasi või muu kergestisüttiva materjali kasutamise- ja hoiukohta või -ruumi;
- teostada tule- ja plahvatusohtlikku protsessi väljaspool selleks otstarbeks seadistatud kohta;
- remontida põlevvedeliku või -gaasiga täidetud torustikku või seadet;
- ladustada põlevmaterjali vahetult isoleerimata juhtmetega elektriõhuliini alla või lähemale kui 2 m objekti territooriumi välispiirist;

- valada põlevvedelikku ja oksüdeerijat maha või kanalisatsiooni-võrku;
- tankida mootorsõidukit vahetult selle hoiukohas;
- põletada kulu, välja arvatud Keskkonnaministri 15.06.1998. a määruses nr 46 Metsa ja muu taimeistikuga kaetud alade tuleohutusnõuete kinnitamine (RTL 1998, 216/217, 854) kehtestatud juhtudel ja korras.

Tulekahju tekkimisel tuleb tagada inimeste ohutus ja nende kiire evakueerimine või päästmine ohustatud alast.

Tule leviku takistamiseks põlevalt hoonelt teistele hoonetele eraldatakse hooned üksteisest tuleohutuskujadega.

Tabel 14. Ehitistevahelised minimaalsed tuleohutuskujad

Ehitise tulepüsivusklass	TP1	TP2 ja TP3
TP1	6 m	8 m
TP2 ja TP3	8 m	10 m

Märkused: Kui hoone loetakse kuuluvaks kolmandasse tuleohutusklassi (vt EPN 10.2), tuleb tuleohutuskuja sellest hoonest suurendada 50% võrra; Tulemüüri olemasolul tuleohutuskuja ei normeerita.

Tulepüsivusklassi TP1 kuuluv ehitis tuleb püstitada kinnistu piirist vähemalt 3 m ja klassidesse TP2 või TP3 kuuluv ehitis vähemalt 5 m kaugusele.

3.18 Maavarade kasutamine

Alus: *Maapõueseadus* (RT I 2004, 84, 572; 2005, 15, 87; 67, 512; 2006, 14, 109; 58, 439);
Kaevandamiseseadus (RT I 2003, 20, 118; 2004, 18, 131; 84, 572).

Maavara on looduslik kivim, setend, vedelik või gaas, mille omadused või lasundi lasumistingimused ja omadused vastavad kehtestatud nõuetele ning mille lasund või selle osa on majandusliku tähtsuse tõttu keskkonnamregistris arvele võetud. Aluspõhja maavara, üleriigilise tähtsusega maardlas olev maavara ning ravitoimega järve- ja meremuda (ravimuda) kuuluvad riigile ning nendele teiste isikute kinnisomand ei ulatu.

Maardla on üldgeoloogilise uurimistöõ või geoloogilise uuringuga piiritletud ja uuritud ning keskkonnamregistris arvele võetud maavara lasund või lasundi osa, kusjuures maardlana võetakse arvele kogu lasund või lasundi osa, mis sisaldab maavara koos vahekihtidega. Viru-Nigula valla nimistusse kuuluvaid maardlaid (asuvad tervikuna või osaliselt valla territooriumil) on 13 sh Eesti põlevkivimaardla kahe maardlaosaga Pada ja Uljaste uuringuväli (tabel 15). Maardlad on kantud üldplaneeringu kaardile.

Tabel 15. Maardlad Viru-Nigula vallas (KeM Info- ja Tehnokeskuse andmete põhjal seisuga 28.11.2006)

Maardla nimi	Reg nr	Pindala (ha)
Aseri (fosforiit)*	3482	12205.67
Kunda (turvas)	5179	285.38
Kure (turvas)*	5162	1374.06
Mahu (turvas)	5253	441.8
Eesti põlevkivimaardla Pada uuringuväli (põlevkivi)*	4996	3033.9
Rihila (liiv)	3506	27.31
Selja (turvas)	5179	200.9
Sämi (turvas)	5178	649.86
Toolse (fosforiit)*	3200	10109.52
Eesti põlevkivimaardla Uljaste uuringuväli (põlevkivi)*	5291	2558.65
Varudi (turvas)	4854	938.63
Voorse (liiv)	4943	0.89
Kunda (lubjakivi) *	18	2381.6
Toolse (liiv)	809	50.33

*Paiknevad valla territooriumil osaliselt.

Riigile kuuluval kinnisasjal ja siseveekogus asuv maavara kuulub riigile.

Keskkonnaregistris arvele võtmata aluspõhja kivimi, setendi, vedeliku või gaasi looduslik lasund kuulub riigile ning nendele teiste isikute kinnisomand ei ulatu, kui seda ei tingi kinnisasja kasutamise otstarve.

Kaevandamise õigus tekib maavara kaevandamise loa alusel, kui *Maa-põuuseadus* ei sätesta teisiti.

Kaevandamisloa omanikul on loa alusel õigus:

- valmistada mäeeraldis ja mäeeraldise teenindusmaa ette maavara looduslikust seisundist eemaldamiseks;
- eemaldada maavara looduslikust seisundist;
- korraldada kaevise vedu kaevandamisalal;
- valmistada kaervis ette edasiseks töötlemiseks või kasutamiseks;
- teha mäeeraldise piires täiendavaid geoloogilisi uuringuid ilma uuringuloata.

4 PLANEERINGUTE KOOSTAMISE VAJADUS

4.1 Üldplaneeringute koostamise vajadus

Käesoleva üldplaneeringuga tehakse Kunda Linnavalitsusele ettepanek koostada perspektiivse Kunda linna ümbersõidutee planeerimiseks osaüldplaneering koostöös Viru-Nigula vallavalitsuse, Lääne-Viru Maavalitsuse ja Maanteeametiga teetrassi võimaliku parima asukoha määramiseks.

4.2 Detailplaneeringute koostamise vajadus ja järjekord. Kehtima jäävad detailplaneeringud

Käesoleva üldplaneeringuga detailplaneeringute koostamise vajadust ja järjekorda ei määrata. Konkreetne planeeringute koostamise järjestus sõltub siiski elu poolt dikteeritud vajadustest ja investeerijate ning ehitajate soovijate olemasolust.

Käesoleva üldplaneeringuga jäetakse kehtima järgmised varem koostatud detailplaneeringud:

Nr	Detailplaneering	Kehtestamise aeg
1.	Viru-Nigula tuulepark Pada-Aruküla, Moblaküna, Limbbergi, Blumendali ja Tommi mü	26.05.2005
2.	Viru-Nigula tuulepark Pada-Aruküla, Türki mü	26.05.2005
3.	Viru-Nigula tuulepark, Pada-Aruküla, Puhhi mü	26.05.2005
4.	Viru-Nigula tuulepark Pada-Aruküla, Kopli mü	26.05.2005
5.	Mikkeri kinnistu DP Malla küla, Mikkeri mü	9.03.2005
6.	Lahe kinnistu DP Mahu küla, Lahe mü	29.01.2004
7.	Vanakadaka DP Letipea küla, Vanakadaka mü	27.01.2005
8.	Marimetsa kinnistu detailplaneering	26.10.2006
9.	Lembitu mü detailplaneering	05.04.2007

5 ETTEPANEKUD KEHTESTATUD MAAKONNAPLANEERINGU MUUTMISEKS

5.1 ETTEPANEK VIRU-NIGULA KÜLA ALEVIKUKS MUUTMISEKS

Käesoleva üldplaneeringuga on tehtud ettepanek määrata Viru-Nigula küla alevikuks, kus kompaktse asustusega ala piirides on detailplaneeringu koostamine kohustuslik.

5.2 ETTEPANEK ROHEVÕRGUSTIKU TÄPSUSTAMISEKS

Käesoleva üldplaneeringuga tehakse ettepanek muuta kehtivat Lääne-Viru maakonna teemaplaneeringut Asustust ja maakasutust suunavad keskonnatingimused.

Käesoleva planeeringuga on roheline võrgustiku tuumalade ja koridoride piire muudetud ja täpsustatud vastavalt valla üldplaneeringu mõõtkavale ja võrgustiku täpsustamisel on arvesse võetud valla poolt oluliste looduskooslused ning väärtuslikud maastikumiljööga alad, et moodustuks terviklik nii maakondlikke kui ka valla seisukohalt tähtsaid alasid hõlmav võrgustik.

6 ETTEPANEK EHTUSKEELUVÖÖNDI TÄPSUSTAMISEKS

Lähtudes *looduskaitseaduse* §40, teeb käesolev üldplaneering ettepaneku ranna ehituskeeluvööndi vähendamiseks järgmistel aladel:

- *Mahu külas, teest nr 31 lääne poole jääv ala;*

Vallavalitsus on seisukohal, et võib planeerida olemasolevate hoonete rea tihendamist rannateest lääne pool, et säilitada ajaloolise rannaküla struktuuri. Samuti annab see võimaluse lühendada juurdepääsuteid hoonestusele ning lihtsustab tulevikus ühtse kanalisatsiooni- vee- ja elektrisüsteemi rajamist. Ehituskeeluvööndit on vähendatud 20-60m (ala on märgitud üldplaneeringu kaardile).

- *Mahus Pikaneeme ja Kaupsaasre neeme vahelisel poolsaarel;*

Vallavalitsus on seisukohal, lubada ehitada vastavalt ajaloolisele küla ehitusjoonele, vähendamise ulatus on 70m kuni teeni nr. 867 (ala on märgitud üldplaneeringu kaardile).

Ranna ehituskeeluvööndi vähendamiseks on taotletud Keskkonnaministri nõusolek.

7 KASUTATUD KIRJANDUS

1. *Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused*. 2005. Lääne-Viru-maa maakonnaplaneeringu teemaplaneering. Lääne-Viru Maavalitsus. Rakvere 2005.
2. Eesti Energia Jaotusvõrk 24.05.2006. a kiri nr JV-EVK-VIR-10/07165.
3. Eesti maastikud. 1984. Tallinn.
4. Eesti mullastiku kaart.
5. Eesti NSV jõgede, ojade ja kraavide ametlik nimestik. 1986. Eesti NSV MN j.a Eesti Veemajanduseinspeksioon. Tallinn.
6. Eesti NSV jõgede, ojade ja kraavide ametlik nimestik. 1986. Valgus. Tallinn
7. Eesti ranna- ja luhaniidud. 1996. Tallinn
8. Ida-Viru arengustrateegia 2005-2013, Jõhvi 2005.
9. *Lääne-Viru maakonnaplaneering 2010+*, Lääne-Viru Maavalitus.
10. Masing, V. 1992. Ökoloogia leksikon. Tallinn.
11. *Soovitused üldplaneeringu koostamiseks*. Toimetaja Kaur Lass, koostanud Entec AS, Tallinn, Keskkonnaministeerium, 2000. a;
12. Tammaru, T. Pärnumaa ja Lääne-Virumaa väikekeskuste prognoos aastani 2010. Tartu Ülikool, 2004.
13. Väärtuslike maastike määratlemine. 2001. Hiiumaa-Tartu-Viljandi.
14. *Viru-Nigula valla arengukava aastateks 2004-2007*. 2004. Viru-Nigula Vallavalitsus;
15. *Viimsi mandriosa üldplaneeringu teemaplaneering* *Miljööväärtuslikud alad ja roheline võrgustik*. Viimsi Vallavalitsus ja AS Entec (kehtestamata).

LISAD

Lisa 1

VIRU-NIGULA VALLA MUINSUSKAITSEALUSTE MÄLESTISTE
NIMEKIRI

Arheoloogiamälestised

Jrk nr	Objekt	Asukoht	Vana nr	Registri nr
1.*	Kultusekivi	Aasukalda küla	358-k	10672
2.*	Kivikalme	Iila küla	2116	10673
3.*	Kivikalme <i>Kalmuvare</i>	Iila küla	1401	10674
4.*	Kivikalme <i>Veskiküngas</i>	Iila küla	2695	10675
5.*	Kultusekivi	Iila küla	2696	10676
6.*	Kultusekivi	Iila küla	2697	10677
7.*	Kultusekivi	Iila küla	2117	10678
8.*	Linnus <i>Keldrimägi</i>	Iila küla	2693	10679
9.*	Ohverdamiskoht <i>Hiie- mägi</i>	Iila küla	1406	10680
10.*	Ohverdamiskoht <i>Taara tammik, Tammenõmm</i>	Iila küla	643-k	10681
11.*	Ohvriallikas	Iila küla	1412	10682
12.*	Ohvrikivi <i>Elukivi</i>	Iila küla	1408	10683
13.*	Kivikalme	Kabeli küla	520-k	10684
14.*	Kivikalme	Kabeli küla	521-k	10685
15.*	Kultusekivi	Kabeli küla	365-k	10686
16.*	Kultusekivi	Kabeli küla	367-k	10687
17.*	Kultusekivi	Kabeli küla	368-k	10688
18.*	Kultusekivi	Kabeli küla	518-k	10689
19.*	Kultusekivi	Kabeli küla	519-k	10690
20.*	Kultusekivi	Kabeli küla	523-k	10691
21.*	Kultusekivi	Kabeli küla	524-k	10692
22.*	Asulakoht	Kaliküla küla	-	10693
23.*	Kivikalme	Kaliküla küla	2115	10694
24.*	Kivikalme	Kaliküla küla	2114	10695
25.*	Kultusekivi	Kaliküla küla	509-k	10696
26.*	Kultusekivi	Kaliküla küla	510-k	10697
27.*	Kultusekivi	Kaliküla küla	511-k	10698
28.*	Kultusekivi	Kaliküla küla	512-k	10699
29.*	Muistsed põllud	Kaliküla küla	135-k	10700
30.*	Asulakoht	Kurna küla	344-k	10701
31.*	Kivikalme	Kurna küla	345-k	10702
32.*	Kivikalme	Kurna küla	346-k	10703
33.*	Kivikalme	Kurna küla	347-k	10704
34.*	Kivikalme	Kurna küla	348-k	10705
35.*	Kivikalme	Kurna küla	349-k	10706
36.*	Kivikalme	Kurna küla	350-k	10707
37.*	Kivikalme	Kurna küla	351-k	10708
38.*	Kivikalme	Kurna küla	352-k	10709

39.*	Kivikalme	Kurna küla	1477	10710
40.*	Kivikalme	Kurna küla	1473	10711
41.*	Kivikalme	Kurna küla	1474	10712
42.*	Kivikalme	Kurna küla	1475	10713
43.*	Kivikalme	Kurna küla	1469	10714
44.*	Kivikalme	Kurna küla	1468	10715
45.*	Kivikalme	Kurna küla	1467	10716
46.*	Kivikalme	Kurna küla	1476	10717
47.*	Kivikalme	Kurna küla	526-k	10718
48.*	Kivikalme	Kurna küla	527-k	10719
49.*	Kivikalme	Kurna küla	528-k	10720
50.*	Kivikalme	Kurna küla	529-k	10721
51.*	Kivikalme	Kurna küla	530-k	10722
52.*	Kivikalme	Kurna küla	531-k	10723
53.*	Kivikalme	Kurna küla	1480	10724
54.*	Kivikalme	Kurna küla	362-k	10725
55.*	Kivikalme	Kurna küla	1482	10726
56.*	Kivikalme	Kurna küla	1479	10727
57.*	Kivikalme	Kurna küla	1483	10728
58.*	Kultusekivi	Kurna küla	353-k	10729
59.*	Kultusekivi	Kurna küla	525-k	10730
60.*	Kultusekivi	Kurna küla	355-k	10731
61.*	Kultusekivi	Kurna küla	1494	10732
62.*	Kultusekivi	Kurna küla	1502	10733
63.*	Kultusekivi	Kurna küla	311-k	10734
64.*	Kultusekivi	Kurna küla	359-k	10735
65.*	Kultusekivi	Kurna küla	360-k	10736
66.*	Kultusekivi	Kurna küla	361-k	10737
67.*	Linnus <i>Koila linnamägi</i>	Kurna küla	1463	10738
68.*	Ohvriallikas <i>Linnamäe allikas</i>	Kurna küla	1504	10739
69.*	Ohvriallikas <i>Lähtoru allikas</i>	Kurna küla	1505	10740
70.*	Kultusekivi	Kutsala küla	10741	10741
71.*	Kultusekivi	Kutsala küla	197-k	10742
72.*	Kultusekivi	Kutsala küla	198-k	10743
73.*	Kultusekivi	Kutsala küla	200-k	10744
74.*	Kultusekivi	Kutsala küla	202-k	10745
75.*	Kultusekivi	Kutsala küla	532-k	10746
76.*	Kultusekivi	Kutsala küla	203-k	10747
77.*	Kultusekivi	Kutsala küla	204-k	10748
78.*	Kultusekivi	Kutsala küla	205-k	10749
79.*	Kultusekivi	Kutsala küla	206-k	10750
80.*	Kultusekivi	Kutsala küla	207-k	10751
81.*	Kultusekivi	Kutsala küla	208-k	10752
82.*	Kultusekivi	Kutsala küla	210-k	10753
83.*	Kultusekivi	Kutsala küla	211-k	10754
84.*	Kultusekivi	Kutsala küla	213-k	10755

85.*	Kultusekivi	Kutsala küla	214-k	10756
86.*	Kultusekivi	Kutsala küla	215-k	10757
87.*	Kultusekivi	Kutsala küla	216-k	10758
88.*	Kultusekivi	Kutsala küla	217-k	10759
89.*	Kultusekivi	Kutsala küla	221-k	10760
90.*	Kultusekivi	Kutsala küla	222-k	10761
91.*	Kultusekivi	Kutsala küla	223-k	10762
92.*	Kultusekivi	Kutsala küla	224-k	10763
93.*	Kultusekivi	Kutsala küla	226-k	10764
94.*	Kultusekivi	Kutsala küla	227-k	10765
95.*	Kultusekivi	Kutsala küla	228-k	10766
96.*	Kultusekivi	Kutsala küla	313-k	10767
97.*	Kultusekivi	Kutsala küla	534-k	10768
98.*	Kultusekivi	Kutsala küla	314-k	10769
99.*	Kultusekivi	Kutsala küla	315-k	10770
100.*	Kultusekivi	Kutsala küla	316-k	10771
101.*	Kultusekivi	Kutsala küla	317-k	10772
102.*	Kultusekivi	Kutsala küla	383-k	10773
103.*	Muistsed põllud	Kutsala küla	-	10774
104.*	Asulakoht	Linnuse küla	319-k	10775
105.*	Kiviaja asulakoht <i>Lammasmägi</i>	Linnuse küla	1398	10776
106.*	Kiviaja esemete leiukoht	Linnuse küla	1399	10777
107.*	Kultusekivi	Linnuse küla	318-k	10778
108.*	Kultusekivi	Linnuse küla	320-k	10779
109.*	Kultusekivi	Linnuse küla	321-k	10780
110.*	Kultusekivi	Linnuse küla	322-k	10781
111.*	Kultusekivi	Linnuse küla	323-k	10782
112.*	Kivikalme	Malla küla	1400	10783
113.*	Kivikalme	Malla küla	1402	10784
114.*	Kivikalme	Malla küla	1403	10785
115.*	Kivikalme	Malla küla	1404	10786
116.*	Kultusekivi <i>Mustkivi</i>	Malla küla	195-k	10787
117.*	Kivikalme	Ojaküla küla	1405	10788
118.*	Kivikalme	Ojaküla küla	513-k	10789
119.*	Kivikalme	Ojaküla küla	514-k	10790
120.*	Kultusekivi	Ojaküla küla	1411	10791
121.*	Kultusekivi	Ojaküla küla	515-k	10792
122.*	Kultusekivi	Ojaküla küla	142-k	10793
123.*	Kultusekivi	Ojaküla küla	140-k	10794
124.*	Kultusekivi	Ojaküla küla	141-k	10795
125.*	Kultusekivi	Ojaküla küla	143-k	10796
126.*	Kultusekivi	Ojaküla küla	144-k	10797
127.*	Kivikalme	Paasküla küla	138-k	10798
128.*	Kivikalme	Paasküla küla	139-k	10799
129.*	Kultusekivi	Paasküla küla	136-k	10800
130.*	Asulakoht	Pada küla	332-k	10801
131.*	Asulakoht	Pada küla	183-k	10802

132.*	Asulakoht	Pada küla	324-k	10803
133.*	Kalmistu	Pada küla	644-k	10804
134.*	Kivikalme	Pada küla	535-k	10805
135.*	Kivikalme	Pada küla	535-k	10806
136.*	Kivikalme	Pada küla	327-k	10807
137.*	Kivikalme <i>Kalmuvare</i>	Pada küla	1489	10808
138.*	Kultusekivi	Pada küla	176-k	10809
139.*	Kultusekivi	Pada küla	178-k	10810
140.*	Kultusekivi	Pada küla	328-k	10811
141.*	Kultusekivi	Pada küla	192-k	10812
142.*	Kultusekivi	Pada küla	193-k	10813
143.*	Kultusekivi	Pada küla	190-k	10814
144.*	Kultusekivi	Pada küla	172-k	10815
145.*	Kultusekivi	Pada küla	173-k	10816
146.*	Kultusekivi	Pada küla	179-k	10817
147.*	Kultusekivi	Pada küla	180-k	10818
148.*	Kultusekivi	Pada küla	181-k	10819
149.*	Kultusekivi	Pada küla	184-k	10820
150.*	Kultusekivi	Pada küla	185-k	10821
151.*	Kultusekivi	Pada küla	186-k	10822
152.*	Kultusekivi	Pada küla	189-k	10823
153.*	Kultusekivi	Pada küla	191-k	10824
154.*	Kultusekivi	Pada küla	330-k	10825
155.*	Kultusekivi	Pada küla	610-k	10826
156.*	Linnus	Pada küla	1464	10827
157.*	Linnus	Pada küla	1465	10828
158.*	Kivikalme	Pikaristi küla	537-k	10829
159.*	Kivikalme	Pikaristi küla	538-k	10830
160.*	Kivikalme	Pikaristi küla	539-k	10831
161.*	Kivikalme	Pikaristi küla	540-k	10832
162.*	Kivikalme	Pikaristi küla	541-k	10833
163.*	Kivikalme	Pikaristi küla	542-k	10834
164.*	Kultusekivi	Pikaristi küla	375-k	10835
165.*	Kultusekivi	Pikaristi küla	376-k	10836
166.*	Kultusekivi	Pikaristi küla	536-k	10837
167.*	Kivikalme	Samma küla	543-k	10838
168.*	Kivikalme	Samma küla	544-k	10839
169.*	Kivikalme	Samma küla	545-k	10840
170.*	Kivikalme	Samma küla	546-k	10841
171.*	Kivikalme	Samma küla	547-k	10842
172.*	Kivikalme	Samma küla	548-k	10843
173.*	Kivikalme	Samma küla	549-k	10844
174.*	Kivikalme	Samma küla	645-k	10845
175.*	Kivikalme	Selja küla	2113	10846
176.*	Kultusekivi	Selja küla	130-k	10847
177.*	Kultusekivi	Selja küla	131-k	10848
178.*	Kultusekivi	Selja küla	132-k	10849
179.*	Kultusekivi	Selja küla	133-k	10850

180.*	Kultusekivi	Selja küla	134-k	10851
181.*	Kultusekivi	Selja küla	517-k	10852
182.*	Kultusekivi	Selja küla	516-k	10853
183.*	Kivikalme	Siberi küla	1409	10854
184.*	Kivikalme	Siberi küla	1410	10855
185.*	Kivikalme	Siberi küla	2698	10856
186.*	Kivikalme	Toomika küla	146-k	10857
187.*	Kivikalme	Toomika küla	147-k	10858
188.*	Kivikalme	Toomika küla	148-k	10859
189.*	Kivikalme	Toomika küla	149-k	10860
190.*	Kivikalme	Toomika küla	550-k	10861
191.*	Kivikalme	Toomika küla	551-k	10862
192.*	Kivikalme	Toomika küla	552-k	10863
193.*	Kivikalme	Toomika küla	553-k	10864
194.*	Kivikalme	Toomika küla	554-k	10865
195.*	Kivikalme	Toomika küla	555-k	10866
196.*	Kivikalme	Toomika küla	556-k	10867
197.*	Kivikalme	Tüükri küla	1486	10868
198.*	Kivikalme	Tüükri küla	1487	10869
199.*	Kivikalme	Tüükri küla	1488	10870
200.*	Kivikalme	Tüükri küla	326-k	10871
201.*	Kivikalme	Tüükri küla	335-k	10872
202.*	Kivikalme	Tüükri küla	336-k	10873
203.*	Kultusekivi	Tüükri küla	325-k	10874
204.*	Kultusekivi	Tüükri küla	329-k	10875
205.*	Kultusekivi	Tüükri küla	333-k	10876
206.*	Kultusekivi	Tüükri küla	334-k	10877
207.*	Kultusekivi	Tüükri küla	337-k	10878
208.*	Kultusekivi	Tüükri küla	338-k	10879
209.*	Kultusekivi	Tüükri küla	340-k	10880
210.*	Kultusekivi	Tüükri küla	341-k	10881
211.*	Kultusekivi	Tüükri küla	557-k	10882
212.*	Kultusekivi	Tüükri küla	558-k	10883
213.*	Kultusekivi	Tüükri küla	560-k	10884
214.*	Kultusekivi	Tüükri küla	369-k	10885
215.*	Kultusekivi	Tüükri küla	370-k	10886
216.*	Asulakoht	Unukse küla	561-k	10887
217.*	Kivikalme	Unukse küla	371-k	10888
218.*	Kultusekivi	Unukse küla	312-k	10889
219.*	Kultusekivi	Unukse küla	373-k	10890
220.*	Kultusekivi	Unukse küla	374-k	10891
221.*	Kultusekivi	Unukse küla	562-k	10892
222.*	Märkidega kivo	Unukse küla	563-k	10893
223.*	Rahvapärimustega seotud kivi <i>Naiskivi</i>	Unukse küla	1503	10894
224.*	Asulakoht	Vasta küla	151-k	10895
225.*	Kivikalme	Vasta küla	1485	10896
226.*	Kultusekivi	Vasta küla	150-k	10897

227.*	Kultusekivi	Vasta küla	152-k	10898
228.*	Kultusekivi	Vasta küla	153-k	10899
229.*	Kultusekivi	Vasta küla	154-k	10900
230.*	Kultusekivi	Vasta küla	155-k	10901
231.*	Kultusekivi	Vasta küla	156-k	10902
223.*	Kultusekivi	Vasta küla	157-k	10903
233.*	Kultusekivi	Vasta küla	158-k	10904
234.*	Kultusekivi	Vasta küla	159-k	10905
235.*	Kultusekivi	Vasta küla	160-k	10906
236.*	Kultusekivi	Vasta küla	161-k	10907
237.*	Kultusekivi	Vasta küla	162-k	10908
238.*	Kultusekivi	Vasta küla	163-k	10909
239.*	Kultusekivi	Vasta küla	164-k	10910
240.*	Kultusekivi	Vasta küla	377-k	10911
241.*	Kultusekivi	Vasta küla	378-k	10912
242.*	Kultusekivi	Vasta küla	379-k	10913
243.*	Kultusekivi	Vasta küla	380-k	10914
244.*	Kultusekivi	Vasta küla	382-k	10915
245.*, **, ***	Viru-Nigula kirikuaed	Viru-Nigula küla	Arh 474, Arhe 648-k	5809
246.*	Asulakoht	Viru-Nigula küla	342-k	10915
247.*	Asulakoht	Viru-Nigula küla	567-k	10915
248.*	Kalmistu	Viru-Nigula küla	647-k	10915
249.*	Kivikalme	Viru-Nigula küla	564-k	10915
250.*	Kivikalme	Viru-Nigula küla	565-k	10915
251.*	Kivikalme	Viru-Nigula küla	566-k	10915
252.*	Kultusekivi	Viru-Nigula küla	343-k	10915
253.*	Kultusekivi	Viru-Nigula küla	344-k	10915
254.*	Kultusekivi	Viru-Nigula küla	372-k	10915
255.*	Kultusekivi	Viru-Nigula küla	568-k	10915
256.*	Asulakoht	Võrkla küla	569-k	10915
257.*	Ohverdamiskoht	Võrkla küla	784	10915

* Kinnitatud kultuuriministri 01.09.1997. a määrusega nr 59, (RTL 1997, 169-171, 954);

** Kinnitatud kultuuriministri 13.05.1997. a määrusega nr 24, (RTL 1997, 88, 521);

***Kinnitatud kultuuriministri 30.03.1998. a määrusega nr 8, (RTL 1998, 147/148, 558).

Arhitektuurimälestised

Jrk nr	Objekt	Asukoht	Vana nr	Registri nr
1.*	Malla mõisa peahoone	Malla küla	k	16010
2.*	Malla mõisa park	Malla küla	-	16011
3.*	Malla mõisa ait	Malla küla	k	16012
4.*	Malla mõisa kaev	Malla küla	-	16013
5.*	Malla mõisa teenijate-	Malla küla	k	16014

	maja			
6.*	Malla mõisa kuur	Malla küla	-	16015
7.*	Malla mõisa kelder 1	Malla küla	k	16016
8.*	Malla mõisa kelder 2	Malla küla	-	16017
9.*	Malla mõisa tõllakuur	Malla küla	k	16018
10.*	Malla mõisa tall	Malla küla	-	16019
11.*	Malla mõisa meierei	Malla küla	-	16020
12.*	Malla mõisa valitseja- maja	Malla küla	-	16021
13.*	Malla mõisa kelder 3	Malla küla	-	16022
14.*	Malla mõisa rehi	Malla küla	-	16023
15.*	Malla mõisa kuivati	Malla küla	-	16024
16.*	Malla mõisa tuuleveski	Malla küla	-	16025
17.*	Malla mõisa karjakastell	Malla küla	-	16026
18.*	Malla mõisa riistakuur	Malla küla	-	16027
19.*	Malla mõisa piirdemüürid	Malla küla	k	16028
20.*	Pada mõisa peahoone varemed	Pada küla	k	16029
21.*	Pada mõisa park	Pada küla	-	16030
22.*	Pada mõisa piirde- müürid	Pada küla	-	16031
23.*	Pada mõisa tall-tõlla- kuur	Pada küla	-	16032
24.*	Pada mõisa ait	Pada küla	-	16033
25.*	Pada mõisa viinavabrik	Pada küla	-	16034
26.*	Pada mõisa viinakelder	Pada küla	-	16035
27.*	Pada mõisa valitseja- maja	Pada küla	-	16036
28.*	Pada mõisa karjakastell	Pada küla	-	16037
29.*	Pada mõisa kasvuhoone	Pada küla	-	16038
30.*	Pada mõisa meierei	Pada küla	-	16039
31.*	Pada mõisa vesiveski	Pada küla	k	16040
32.*	Pada mõisa vesiveski abihoone	Pada küla	-	16041
33.*, **	Pikaristi postijaama pea- hoone	Pikaristi küla	473	16042
34.*	Vasta mõisa peahoone	Vasta küla	k	16043
35.*	Vasta mõisa park	Vasta küla	k	16044
36.*	Vasta mõisa pargi piirdemüür	Vasta küla	k	16045
37.*	Vasta mõisa teenijate- maja	Vasta küla	-	16046
38.*	Vasta mõisa koertemaja	Vasta küla	-	16047
39.*	Vasta mõisa ait	Vasta küla	-	16048
40.*	Vasta mõisa tõllakuur	Vasta küla	-	16049
41.*	Vasta mõisa valitseja- maja	Vasta küla	-	16050
42.*	Vasta mõisa sepikoda	Vasta küla	-	16051

43.*	Vasta mõisa karjakastell	Vasta küla	-	16052
44.*	Vasta mõisa kuivati varemed	Vasta küla	-	16053
45.*	Vasta mõisa masinarehe varemed	Vasta küla	-	16054
46.*	Vasta mõisa tuuleveski	Vasta küla	-	16055
47.*	Viru-Nigula kirikuaed	Viru-Nigula küla	Arh 474 Arhe 648-k	5809
48.*	Maarja kabeli varemed	Viru-Nigula küla	472	16056
49.*	Viru-Nigula kirik	Viru-Nigula küla	474	16057
50.*	Viru-Nigula kirikuaia piirdemüür	Viru-Nigula küla	-	16058
51.*	Viru-Nigula pastoraadi peahoone	Viru-Nigula küla	475	16059
52.*	Viru-Nigula pastoraadi park	Viru-Nigula küla	475	16060
53.*	Viru-Nigula pastoraadi pastorimaja	Viru-Nigula küla	475	16061
54.*	Viru-Nigula pastoraadi kaev	Viru-Nigula küla	475	16062
55.*	Viru-Nigula pastoraadi leerimaja	Viru-Nigula küla	475	16063
56.*	Viru-Nigula pastoraadi töllakuur	Viru-Nigula küla	475	16064
57.*	Viru-Nigula pastoraadi laut	Viru-Nigula küla	475	16065
58.*	Viru-Nigula pastoraadi sild	Viru-Nigula küla	475	16066

* Kinnitatud kultuuriministri 30.03.1998. a määrusega nr 8 (RTL 1998, 147/148, 558);

**Kinnitatud kultuuriministri 28.03.2006. a käskkirjaga nr 120 (RTL 2006, 30, 542).

Ajaloomälestised

Jrk nr	Objekt	Asukoht	Vana nr	Registri nr
1.*	II maailmaõjas hukkunate ühishaud	Viru-Nigula kalmistu	514	5808
2.*, **, ***	Viru-Nigula kirikuaed	Viru-Nigula küla	Arh 474, Arhe 648-k	5809
3.****	Vabadussõja mälestussammas	Viru-Nigula küla	-	27131
4.*	Viru-Nigula kalmistu	Võrkla küla	-	5810

* Kinnitatud kultuuriministri 13.05.1997. a määrusega nr 24, (RTL 1997, 88, 521);

** Kinnitatud kultuuriministri 01.09.1997. a määrusega nr 59, (RTL 1997, 169-171, 954);

*** Kinnitatud kultuuriministri 30.03.1998. a määrusega nr 8, (RTL 1998, 147/148, 558);
****Kinnitatud Kultuuriministri 26.06.2003. a käskkirjaga nr 116 (RTL, 2003, 78, 1155).